

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 72 +++ 8 • SEPTEMBER - OKTOBER 2005

ANTON MARTIN SLOMŠEK,
slovenska cerkev Marija Pomagaj v Buenos Airesu

STANE SNOJ
2003

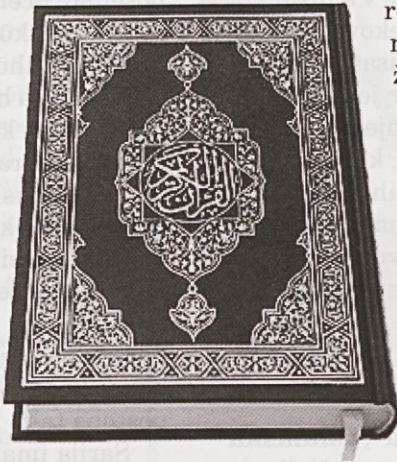

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI V SLOVENSKI HIŠI. Po cerkveni slovesnosti (dr. Jure Rode), med katero je pel zbor iz San Martina (prof. Lučka Marinček), položitev slovenskega šopka pred spomenik padlim. V dvorani: Pozdrav predsednika ZS Lojzeta Rezlja; tajnik ZS Tone Mizerit; napovedovalec; poslovilne besede veleposlanika RS mag. Bojana Grobovška; prof. Vinko Rode, slavnostni govornik. Spodaj: Letošnja dobitnika priznanja ZS; g. Tone Kastelic in arh. Jure Vombergar. Foto: Marko Vombergar.

NEKAJ O ISLAMU

LOJZE KUKOVICA

Po znanih atentatih 11. septembra 2001 v ZDA, ki so bili delo fanatičnih islamskih teroristov, in potem ko so ZDA skupaj z nekaterimi drugimi državami napadle Afganistan, kjer so ti atentati verjetno imeli svoje organizativno izhodišče, se je v svetu zanimanje za islam začelo hitro večati. Mnogi so se začeli spraševati, če je islam res vera miru, kakor se sam proglašča, ali pa nasprotno sovražno razpoložen proti zahodnim deželam. Mnogi se isto-

časno tudi sprašujejo, če je islam sploh zmožen sprejeti demokratični sistem življenja, kot ga poznamo na Zahodu. To vprašanje se pojavlja posebej živo v tistih zahodnih državah, v katere se množično vseljujejo arabski emigranti, kot so na primer Italija, Nemčija in Francija. Vedno bolj jasno postaja namreč, da se ti emigranti nočejo popolnoma vključiti v nove dežele, ampak hočejo v njih živeti kot neke ločene skupnosti s svojimi lastnimi zakoni in običaji, čeprav hkrati zahtevajo vse ugodnosti, ki jih zakonodaje teh dežel nudijo novim priseljencem. Naj omenim le znani primer, kako ti muslimanski emigranti povsod zahtevajo zase svobodo, da si gradijo mošeje in svoja kulturna središča, medtem ko vlade dežel, iz katerih prihajajo, kažejo prav malo ali pa sploh nobene pripravljenosti, da bi iste možnosti nudili tudi kristjanom in drugim verstvom.

Za boljše poznanje in umevanje teh in podobnih problemov, s katerimi se srečuje Zahodni svet, je treba poznati islam vsaj v njega temeljnih prvinah, iz katerih lahko spoznamo, kaj mislijo muslimani, kako živijo, kakšni so njihovi običaji in kakšen je njihov odnos do velikih vprašanj življenja in sveta sploh. V glavnem je to možno spoznati iz treh virov: iz njihove »**svete knjige**«, korana; iz »**šarije**«, ki je ime za njihovo zakonodajo, in iz »**dave**«, njihovega klica k spreobrnjenju k islamu. Povejmo nekaj malega o vsaki teh treh stvari.

KORAN

Do pred nedavnim je malokdo od zahodnjakov bral in sploh poznal koran, danes pa ni več tako

redko najti ljudi, ki se začenjajo zanimati zanj. To velja zlasti za dežele, v katere se vseljuje vedno več muslimanskih priseljencev. Koran imajo muslimani za sveto, od Boga jim dano knjigo. Po veri muslimanov korana ni spisal Mohamed (umrl 662 po Kr.), temveč ga je Bog Mohamedu narekoval po posredovanju angela Gabriela. Koran – kar pomeni »**proglašenje**« - naj bi bil Mohamedu razodet »v blagoslovljeni noči« med 26. in 27. dnevom Ramadana, meseca muslimanskega posta.

Original korana se nahaja pri Bogu v nebesih, Mohamedu je bila dana le njegova kopija. Koran Mohamedu ni bil razodet ves naenkrat, temveč v odlomkih. In ker je kakšen pozneje mu razodet nauk lahko preklical kakšnega prejšnjega, je v samem koranu Mohamedu dano opozorilo: »Ne bomo ničesar preklicali, spet pa ne bomo dopustili, da bi ti pozabil kaj prej povedanega, ne da bi ti dali kaj drugega in boljšega ali pa vsaj prejšnjemu enakega. Bog namreč prekliča ali pa potrdi, kar hoče, kajti izvirnik se nahaja pri njem«.

Za muslimane je koran božja beseda in zato nezmotna. Napisan je v arabskem jeziku, »da bi ga mogli vsi razumeti«. Je knjiga, ki je nihče ne more posneti, kajti »tudi če bi se vsi ljudje in duhovi združili, hoteč sestaviti kak koran, kot je ta, bi tega ne zmogli«. Ker gre po prepričanju muslimanov za nezmotno božjo besedo, ne sme nihče v koranu spremeniti ali nadomestiti niti ene same besede. Koran ne vsebuje najmanjše zmote in to ne le na verskem področju, temveč tudi ne na znanstvenem, zgodovinskem in ostalih področjih.

Koran ni le od Boga navdihnjena knjiga, kot je za nas Sveto pismo, temveč je od njega samega tudi napisana. Iz povedanega je razvidna razlika med našim Svetim pismom in koranom. Tudi za nas je Sveto pismo božja beseda, a ne v smislu kot da bi ga Bog komu dobessedno narekoval. Bog je le navdihnil nekatere ljudi, svete pisatelje, da so zapisali vse tisto in samo tisto, kar je Bog hotel po njih povedati svetu. Zato tudi nje po pravici smatramo za avtorje Svetega pisma, ker se je Bog – glavni avtor Svetega pisma - njih posluževal kot orodij pri pisanju Svetega pisma. Pisali so namreč v svojem stilu in skladno s svojimi talenti, uporabljajoč pri pisanju tisti način izražanja, ki je bil tedaj v navadi.

ŠARIJA

Drug važen vir islama je »šarija«, **islamska zakonodaja**, ki določa in ureja celotno življenje muslimana. Določa njegovo bogoslužno dejavnost, torej njegov odnos do Boga, ureja pa tudi njegov celoten odnos do bližnjega. Muslimanu vse življenje vodi in določa Bog. Ker je Alah vse sam ustvaril, tudi on sam vse ureja in določa. Šarija je tako za muslimana izraz osebne volje božje.

Ta muslimanska zakonodaja **temelji na štirih virih**. Prvi od teh je *koran*, ki ne vsebuje, kot že rečeno, le verskih zapovedi, ampak tudi določbe za celotno življenje muslimana. Določa na primer, kako je treba sklepati zakon, kako je z razporoko, koliko žena sme kdo imeti, kako je z dediščino, in podobno. Vsebuje tudi določbe glede vojske, glede dovoljenih in nedovoljenih jedi; ima celo nekaj določb o lepem vedenju. Drugi vir šarije je »*suna*«, ki muslimana uči, kako je živel Mohamed, ker ga mora vsak musliman imeti za svoj vzor in ga torej posnemati. Je to zbirka rekov in dejanj Mohameda, oziroma ki se vsaj njemu pripisujejo. Tretji vir šarije je pa *soglasno učenje poznavalcev muslimanskega prava*, med katerimi imajo največji ugled in veljavo prvi učenci in spremljevalci Mohameda. Njih ugled in važnost je v tem, da so iz njegovih ust slišali razlago korana. Četrty vir šarije je pa »*podobnost*« (analogija), ki pomeni, naj musliman iz prvih treh virov šarije

skuša spoznati, kako naj se ravna v primerih, za katere ni kakšne pravne določbe.

Šarija torej ni človeško pravo, niso človeški zakoni, ampak božji, ki jih morajo razlagati samo posebno učeni razlagalci, ki tvorijo neke vrste muslimansko »duhovništvo«. Muslimani nimajo pravega duhovništva, ker tudi nimajo kakšnega religioznega bogoslužja, za katerega bi potrebovali duhovnike, kot jih imamo mi kristjani za sveto mašo in zakramente. Mimogrede naj bo povedano, da so za muslimane krščanski zakramenti pravo pohujšanje, ker da hočemo z njimi Boga nekako prisiliti, da bi nam dal, kar ga prosimo. Po islamu Boga ne moremo z ničemer nekako prisiliti, da bi nam kaj dal. Je popolnoma svoboden, stori, kar hoče; po svoji volji kaznuje in nagrajuje kogar in kakor hoče. Nihče ga nima pravice vprašati, zakaj postopa tako in ne drugače.

Šarija ima med drugim tudi **natančne predpise** o tem, kako morajo muslimani izpolniti **pet glavnih zapovedi**, ki jim jih nalaga njihova vera. Te so: *izpoved vere (sahada)*, *petkratna molitev vsak dan (salat)*, *obredna miloščina (zakat)*, *post v mesecu Ramadanu (sama)* in *enkrat v življenju romati v Meko*, ki pa obvezuje le tiste, ki so tega zmožni. O molitvi šarija na primer določa, da to dolžnost musliman lahko izpolni kjerkoli, le da moli v predpisanih časih, čeprav se priporoča, da gre po možnosti vsak dan molit v mošejo. Le ob petkih so muslimani molitev dolžni opraviti skupno v mošeji in to pod vodstvom »*imana*«.

Kot je bilo že povedano, šarija ureja celotno življenje muslimana, tako osebno kot družbeno. Islam je namreč teokratična vera, kar pomeni, da pri svojih privržencih ne dela nobene razlike med njihovim verskim in civilnim življenjem, med zasebnim in družbenim udejstvovanjem. Vsemu gospoduje Bog, vse določa Bog. Islam zato tudi ne pozna in prizna laične države in demokratičnega vladanja v njej, po katerem bi ljudstvo odločalo o zakonih, po katerih naj državljani živijo. Po mnenju muslimanov bi to pomenilo kratiti Bogu njegove pravice. Zato imajo v islamu tudi človečanske pravice svoj vir ne v ljudeh, ampak v Bogu. Bog jih človeku da. Tako *Deklaracija*

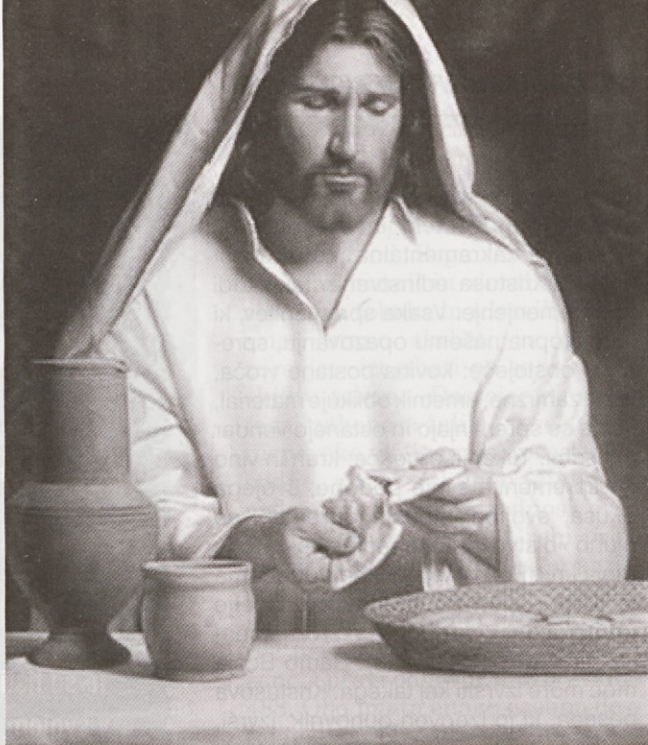
človečanskih pravic iz leta 1948 ne uzakonja drugega kot temeljne pravice, ki jih islam že ima in ki imajo svoj temelj v Bogu. Islam zato sprejema imenovano deklaracijo z izjemo 16. in 18. člena. Šestnajstega zato ne, ker govori o pravici sklepanja zakona brez ozira na zadržke verskega značaja, ki jih ima islam. Osemnajstega člena pa zato ne sprejema, ker daje vsakemu človeku pravico, da prestopi iz ene vere v drugo. Za islam je odpad od njihove vere in sprejetje kakšne druge zločin proti Bogu, ki ga islam kaznuje s smrtno kaznijo.

VERSKA SVOBODA V ISLAMU

Posebej je treba povedati nekaj besed o verski svobodi v islamu. O tej ima islam popolnoma drugačen nauk kot ga ima zahodni svet in tudi krščanstvo. Po islamu ima »islamska država«, zgrajena na verski podlagi, pravico omejevatı versko svobodo in izvrševanje katerega koli drugega bogoslužja v svojih državah. Nekatere islamske države se tega načela strogo držijo, druge ne tako strogo. Med prve je prišteti Saudi Arabijo, ki je za muslimane posebej »sveta dežela«, ker se v njej nahajata mesti Meka in Medina in zato v njej ni dovoljeno graditi nobene bogoslužne stavbe druge vere in tudi ne vršiti bogoslužnih obredov kakšne druge verske skupnosti kot islamske.

Enako ne obstaja za muslimana niti najmanjša možnost, da bi zapustil svojo in prestopil v kakšno drugo vero. Odpad od islama se kaznuje s smrtjo, čeprav se ta kazen v praksi pogosto spremeni v dosmrtno ječo. V koranu je namreč rečeno: »Kdor želi kakšno drugo vero različno od islama, naj ve, da takšna vera ne bo sprejeta od Boga in da bo v drugem življenju prištet med nevernike. Božje prekletstvo bo ležalo na njem.« To je tudi razlog, zakaj nekatere islamske države zahtevajo od zahodnih držav, da novo naseljenim muslimanom dovolijo brez vsake omejitve graditi mošeje in kulturna središča.

(Drugič konec)

LETO EVHARISTIJE

KRISTUSOVA NAVZOČNOST

Kardinal CHRISTOPH SCHÖNBORN

V neki zgodnjekrščanski katehezi beremo: »Ne imej kruha in vina za nekaj navadnega. Kajti kruh in vino sta – po Gospodovi izpovedi – telo in kri. Četudi ti zaznavanje sugerira ono, naj ti vera da gotovost. Ne presojaj te reči po okusu! Bodi zaradi vere trdno prepričan, da si bil vreden Kristusovega telesa in krvi!« (Ciril Jeruzalemski) In Ambrož novokrščencem: »Pred konsekracijo ni bilo Kristusovo telo, toda po konsekraciji, tako ti zagotavljam, je poslej Kristusovo telo.«

Kristusova navzočnost v evharistiji je edinstvena med vsemi načini Njegove navzočnosti (KKC 1373). Sveti župnik iz Arsa se je pri svojih pridigah in katehezah vedno znova obrnil k tabernaklju in zaklical: »On je tukaj!« Ta preprosta beseda vere pove bolj kot vsi poskusi teologije, kaj je posebnost te Gospodove navzočnosti. Tridentinski koncil pravi, On je navzoč »resnično, stvarno, bistveno« (KKC 1374). Kristus je navzoč s telesom in krvjo, božanstvom in človeštvom, z vso Svojo predanostjo, Svojo smrtjo in vstajenjem, stvarno On sam, ne del Njega, ne zgolj simbol Njegove navzočnosti, temveč On sam, seveda ne v Svoji zemeljski podobi, temveč »pod podobama kruha in vina«, na »zakramentalni način«, to se pravi skrit čutom in kljub temu delujoč in resničen. Tega načina Njegove navzočnosti »ni mogoče zaznati s čuti, ampak samo z vero« (Tomaž Akvinski).

Samo v veri je mogoče zaznati tudi tisto dogajanje, po katerem Kristus uresničuje Svojo evharistično nav-

zočnost: po spremenjenju kruha in vina v Njegovo telo in Njegovo kri. Kakor je zakramentalna navzočnost Jezusa Kristusa edinstvena, tako tudi to spremenjenje. Vsaka spremenitev, ki je dostopna našemu opazovanju, spremeni obstoječe: kovina postane vroča, voda zamrzne, umetnik oblikuje material, ljudje se spreminjajo in ostanejo vendar oni sami. Tukaj je drugače: kruh in vino ne spremenita svoje podobe, svojega okusa, svojih lastnosti. Spremeni se njuno »bistvo«: »To je moje telo«, »to je moja kri«. Pod ostajajočima podobama je Kristus sam postal navzoč. Očetje primerjajo ta dogodek s stvarjenjem »iz nič« (KKC 1375, 298): Samo Božja moč more izvršiti kaj takega. Kristusova beseda, ki jo izgovori duhovnik, izvrši, česar ne zmore nobena človeška moč: »Sveti Duh poseže vmes in izvrši to, kar presega vsako besedo in vsako misel« (Janez Damaščan; KKC 1106).

Pokleki po spremenjenju, pred obhajilom, pred tabernakljem so samo tedaj upravičeni, če veljajo Njemu, ki »je tukaj«, sredi med nami, v najponižnejši podobi darovanega kruha.

Ni človek tisti, ki stori, da darovane reči postanejo Kristusovo telo in njegova kri, marveč Kristus sam, ki je bil križan za nas.

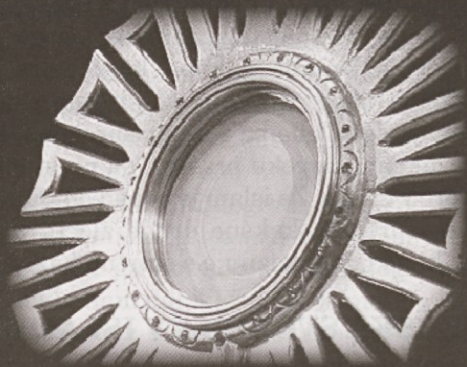
Duhovnik, Kristusova podoba, izreka te besede, toda njihova učinkovitost in milost sta božji. To je moje telo, pravi. Ta beseda preoblikuje darovane reči.

KKC 1375

Iz Nedelje

Evharistični večeri

M. ELIZABETA
KREMŽAR

To so tisti tihonežni,
v svojem čaru nedosežni,
ko v bleščanju luči večne
misli molijo presrečne,
ko sva sama - Bog in jaz.

To so tiste ure svete,
v blaženo skrivnost odete,
ko oko lepote žejno
trka na Srce brezmejno,
ko sva sama - Bog in jaz.

To so tisti lepi hipi,
ko še z zadnjimi utripi
Jezusu veselje trosim,
ga ljubezni nove prosim,
ko sva sama - Bog in jaz.

O preblaženi večeri,
tiholepi v močni veri,
ko Gospod samo odpušča,
ko nebo se v dušo spušča,
ker sva sama - Bog in jaz.

CERKEV PO SVETU

ZA VSE, KI ŽELIJO SPOZNATI KRŠČANSTVO

**Sveti oče je predstavil
povzetek katekizma
katoliške Cerkve**

V torek, 28. junija, je papež Benedikt XVI. v vatikanski dvorani Clementini predstavil javnosti povzetek katekizma katoliške Cerkve. Vse govori o tem, da knjiga želi naj-

ti pot med čimveč bralci, saj bodo žepno izdajo prodajali tudi v marketih, na letališčih in avtocestnih počivališčih. Besedila primerno dopolnjuje tudi 15 barvnih reprodukcij podkovano izbranih umetniških del od paleokrščanskih mozaikov do El Greca, v dodatku pa je vsebovan izbor molitev bodisi v latinščini bodisi v prevodu. Sam papež je

pozval vernike, naj se naučijo tudi izvornih, latinskih obrazcev, tako da bodo lažje skupno molili z verniki različnih jezikov.

Ker uradni katekizem šteje nič manj kot 900 strani, so se odločili za izdajo, ki na 170 straneh s pomočjo 598 vprašanj in odgovorov nazorno opredeljuje cerkveni nauk. Obravnavane so najrazličnejše teme, od dostojanstva osebe in pravice do življenja prek vojne in miru pa vse do spolnosti in številnih drugih vidikov vsakdanjega bivanja.

Na predstavitvi je sveti oče izročil po en izvod dvanajstim 'kategorijam' vernikov; med temi so bili kardinal, škof, duhovnik,

redovnik, redovnica, družina z otrokom, dva mlada in dva otroka. Prek te geste ga je idealno podaril »vsem ljudem dobre volje,« ki želijo spoznati krščansko sporočilo. Povzetek je namreč namenjen »vsaki osebi, ki želi spoznati pot življenja in resnico, ki jo je Bog zaupal Cerkvi svojega Sina«. Nemški papež je tudi podaril, da ne gre za nov kateki-

zem, ampak za sintezo tistega iz leta 1992. Zato glede nauka ne vsebuje nobene novosti. Ko katekizem govori o zapovedi »ne ubijaj«, misli na usmrtitev, splav, uničenje zarodkov in evtanazijo. O smrtni kazni pravi, da so danes primeri, ko je »absolutno nujna«, »izredno redki, če ne dejansko celo neobstoječi«. Pekel ni v večnem prekletstvu tistih, ki so se odločili,

da umrejo v smrtnem grehu, ampak njegova glavna kazen je v večni ločitvi od Boga. Obsojata se uporaba mamil in zloraba hrane, alkohola, tobaka in zdravil. Dolžni smo »umno skrbeti za fizično zdravje,« izogibati pa se moramo »kultu telesa«. Dostojanstvo svetega zakona »žalijo« prešuštvo, razporka, poligamija, incest, slobodne zveze (skupno življenje, priležništvo), spolni odnosi pred poroko ali izven nje. Grehi proti devištvu pa so posilstvo, onanija, pornografija, prostitucija in homoseksualna dejanja. »Bog je namreč ustvaril človeka kot moža in ženo,« pravi odgovor na vprašanje 488. Oba imata enako osebno dostojanstvo, oba sta dolžna sprejeti svojo spolno istovetnost, prepoznati njen pomen za osebni razvoj, njeno specifičnost in komplementarnost.

DD, *Novi glas*

Anton Martin Slomšek MOČAN IN IZZIVALEN ČAS

MARJAN TURNŠEK – *Slomškov postulator*

Dojeti veličino blaženega Antona Martina Slomška ni mogoče, če ga ne zagledamo sredi prostora in časa, v katerem je živel, se oblikoval in deloval. Zapisati samo, da je živel med letom 1800 in 1862, ne pove veliko. Kajti čas so predvsem ideje, dogodki in še posebej ljudje, ki so nosilci dogajanja. In posameznik je izzvan z okoljem in zgodovinskimi prilikami, da se odzove, da doda svoj delež ali pa se umakne v anonimnost. In kdo je oblikoval duhovne, filozofske, kulturne, politične in cerkvene tokove časa, v katerem je bilo dano živeti Slomšku in v katerem se je uresničil kot človek, duhovnik, kulturnik, šolnik in kot politik?

Rodil se je in živel v Avstriji treh cesarjev: dediščina cesarja Jožefa II. (1780-1790), čeprav nekoliko omiljena, je ostala osnovni okvir vladanja cesarjev Franca II. (1792-1835), Ferdinanda I. in Franca Jožefa. V Slomškovem času na političnem področju ni mogoče spregledati dveh ministrskih akterjev, Metternicha in Bacha. Na področju cerkvenega vodstva je Slomšek doživljal kar pet papežev: Pija VII. (1800-1823), Leona XII. (1823-1829), Pija VIII. (1829-1830), Gregorija XVI. (1831-1846) in v celotni svoji škofovski dobi Pija IX. (1846-1878). Na domačih slovenskih tleh so cerkvenopravno imeli vpliv: dva salzburška nadškofa Friedrich von Schwarzenberg (1835-1850 -

kasneje kardinal v Pragi) in kardinal Maksimilijan Jožef Tarnoczy (1851-1876); v Ljubljani je škofoval Anton Alojzij Wolf (1824-1859), ki ga je nasledil v zadnjih letih Slomškovega življenja učenjak in priznan pridigar Jernej Vidmar (1860-1875). V ta čas spadajo v cerkvenem okviru tudi znani slovenski misijonarji škof Friderik Irenej Baraga (1797-1868), ki je deloval v Kanadi med Indijanci,

JOŽEF II.

FRANC II.

FERDINAND I.

FRANC JOŽEF

METTERNICH

Ignacij Knoblehar (1819-1858), ki je misijonaril v Sudanu (Afrika), in misijonar v Ameriki Franc Pirc (1785-1880), ki se je tam in doma uveljavil s spisi o sadjarstvu.

Vsekakor je bil ta čas izjemno ploden na kulturnem področju. Samo pomislimo na Slomškove sodobnike na domačih tleh. Da sta od rojstnega leta naprej delila čas s Francetom Prešernom (1800-1849), ni potrebno posebej poudarjati, morda pa je bolj potrebno osvežiti spomin, da je Anton Martin »dihal« duha pesnika Valentina Vodnika (1758-1819), da je v njegovem času deloval slovničar Jernej Kopitar (1780-1844), da je bil prijatelj filologa in literarnega kritika, ki je »žrl knjige«, od sebe pa ni dal »nobene fige«, Matija Čopa (1797-1835), nadalje sta tu še jezikovna strokovnjaka Franc Miklošič (1813-1891) ter Franc Metelko (1789-1860) ter zgodovinar Anton Kreml (1790-1844).

Če so vsi ti velmožje naše slovenske kulturne srenje toliko ustvarili, so to mogli tudi zato, ker so bili priključeni na širše duhovno kulturne tokove po Evropi, ki je v celoti doživljala sicer burne in težke čase, a hkrati tudi izjemno plodne, še posebej na področju umetnosti in kulture.

To isto stoletje, ki je nam dalo Slomška in Prešerna, je stoletje velikih mislecev Georga Friedricha

Hegla (1770-1831), Friedricha Nietzscheja (1844-1900), hkrati je to stoletje avtorjev Komunističnega manifesta Karla Marxa (1818-1883) in Friedricha Engelsa (1820-1895), je tudi čas delovanja misleca, raziskovalca in biologa Charlesa Darwina (1809-1882), ki je zaslovel zlasti v zadnjih letih Slomškovega življenja s svojo razvojno teorijo. Slomškov sodobnik je bil v mladih letih tudi francoski pisatelj Emil Zola (1840-1902).

Tudi na področju glasbe, ki je bila Slomšku zelo draga, je njegov čas neverjetno ploden, saj je prejšnje stoletje čas Ludviga van Beethovna (1770-1827), Mendelssohna (1809-1847), Liszta (1811-1886), Brahmsa (1833-1897), Brucknerja (1824-1896), Verdija (1813-1901) in Wagnerja (1813-1883).

Kot je bilo življenje kipeče na kulturnem področju, tako se je marsikaj odločilnega dogajalo tudi na drugih področjih. Dogajajo se velike spremembe na gospodarskem in socialnem področju: narašča industrializacija, z železnico se neverjetno izboljšajo prometne zveze, to je obdobje začetka velemest, ki začenjajo zasenčevati podeželje, pohod delavstva in vedno večje težnje po demokratičnosti v družbi in pridobivanju političnih svoboščin. Padec Napoleona prinese s seboj težnjo po politični restavraciji stanja izpred francoske revolucije in hitro

rast liberalizma. Ko je v prvi tretjini prejšnjega stoletja romantika pričela usihati, so se vse bolj razvijale liberalne in revolucionarne ideje, še posebej med delavskim slojem, ki ga zajame hitro razkristjanjevanje, verska brezbriznost, kar predvsem v Franciji in Nemčiji povzroči pravo versko krizo. V Avstriji se je vse zgostilo okoli revolucionarnega leta 1848, ko se delavcem pridružijo tudi kmetje, mnogi manjšinski narodi v monarhiji pa prično živeti »pomlad narodov«.

Sredi tega tako burnega in izzivalnega časa je bil Slomšek duhovnik, vzgojitelj in pedagog, škof in knez - torej tudi politično angažiran. Lahko bi rekli, da je bil to naravnost idealen čas za človeka s toliko energije, duhovnega prodora in moči, kot je je imel Slomšek.

In če še postavimo Slomškovo življenje v prostor, potem nam najprej nazorno izstopijo glavne koordinate: Dunaj, Praga, Rim, Ljubljana, Zagreb; med njimi pa so v določen življenjski ritem razporejene točke: Slom - Ponikva - Celje - Ljubljana - Senj - Celovec - Bizeljsko - Nova Cerkev - Celovec - Vuzenica - Št. Andraž - Celje - Št. Andraž - Maribor.

MLADOSTNI VPLIVI: SLOM IN PONIKVA

Velik pečat mu je v otroštvu

SCHWARZENBERG

PIJ VII.

PIJ VIII.

GREGORIJ XVI.

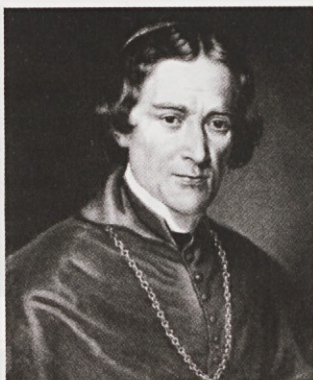

pustila mati. Še ena žena iz tolike množice slovenskih mater, ki so imele naravni pedagoški talent. Mati je svojemu sinu tako živega domovino, da jo je do smrti pokončen nosil v sebi, in mu vcepila ljubezen do materinega jezika, da je o njem nenehno ponavljal, da je »duhovna in duševna domovina človekova« in »svetniški jezik: jezik vere in poezije«. Ali kakor je zapisal Slomškov prvi življenjepisec Franc Kosar: »Slomšek so se že z materinim mlekom ljubezni do naroda navzeli. Večkrat so namreč še v svoji starosti pravili, kako jim je pobožna mati svete pesmi pevala in pobožne narodne povesti pravila, katerih veliko so na pamet znali«.

Jakob Prašnikar, kaplan na Ponikvi, je gotovo največ pripomogel, da imamo danes takega Slomška. Ne samo, da je očeta prepričal, da je pustil sina v šole, ampak mu je preko nedeljske šole in osebnega stika posredoval prosvetljskega duha v katoliški izdaji. V Ljubljani je bil Prašnikar namreč Vodnikov učenec, v Gradcu pa član Primčeve »Societas slovenica« (prve organizacije slovenskih izobražencev v duhu narodnega preroda). »Eden tistih neštetih slovenskih duhovnikov, nabitih evangelija in zemeljskosti, ki so vzdavali temelje slovenstvu, nas rojevali iz plemena v narod« (A. Rebula).

PRVIČ V CELJU

Tretji letnik normalke je na hitro zaključil s pripombo: »Vreden, da se sprejme v prvi razred z odliko in nagrado.« S tem priporočilom prične z gimnazijo (1814); po materini smrti (1816) tolče klasično dijaško siromaštvo - kljub temu ostaja »tretji med odličnjaki«. Dvakrat obiskuje tečaj za učiteljske kandidate, da lahko postane domači učitelj učencev nižjih in višjih razredov. Iz leta

BARAGA

PIRC

KNOBLEHAR

1817 je ohranjen rokopisni prevod o domačih zdravilnih rastlinah (prevajal je iz knjige Filipa Hacqueta) in pa prva ohranjena njegova pesem. Ni kaj, že tu se je pokazala njegova delavnost in vnema, ki ga spremljata vse življenje. Da bi dopolnil nepopolno gimnazijo, se poda v Ljubljano na licej (ravnatelj Matevž Ravnikar), kjer se spoprijatelji s sošolci: Francetom Prešernom, Jurijem Gabrijanom, Jožetom Bugarjem, Lovrom Stupico in Matijo Svetličičem. Vendar jih že po mesecu dni zapusti in odhiti v Senj na hrvaški obali, da bi dveletni licej lahko končal v enem letu. Tam se seznanil z glagolskim bogoslužjem in tako pride v živi stik z dediščino sv. bratov Cirila in Metoda, kar ga je neizbrisno zaznamovalo in dobilo kasneje odmev v prizadevanju za narodni jezik v bogoslužju in v delu za edinost med kristjani.

Izpod sence vaškega ponikovskega oreha Tončka ni gnala »goljfiga kača« »uka žeje«, kot je obžalujoče o sebi zapisal France Prešeren, ampak že na začetku močno izražena želja postati duhovnik, ki mu je dajala življenjskega poleta.

VNET BOGOSLOVEC IN »SLAVIST«

Čas študija teologije v Celovcu je zaznamovan s temeljitim študijem Svetega pisma in cerkvenih očetov

na eni strani, na drugi pa z izzivom neznanja slovenščine med bodočimi duhovniki. Pri dobrih dvajsetih letih je kot »bruc« na začetku tečaja slovenskega jezika za bodoče duhovnike izrekel besede, vredne zrelega moža: »Živet ino umret za slovenstvo.« S teološko in metafizično utemeljitvijo naroda ter njegovega jezika je že takrat postavil vsebinske, idejne, etične in vse druge razsežnosti za svojo kasnejšo kulturološko dejavnost. V skrbi, da bo čimbolje lahko opravljal zaupano mu duhovniško poslanstvo med preprostimi ljudmi, pa se je vzporedno s študijem teologije izpopolnil tudi v pedagoški spretnosti in v umnem kmetovanju na tečajih na celovškem liceju.

NA PRVEM CILJU

Ob takšni duhovni zagnanosti in želji po duhovništvu ni prav nič nenavadnega, da se je vodstvo odločilo, da mu naj škof podeli mašniško posvečenje že 8. septembra 1824, ko še ni imel izpolnjenih niti štirindvajset let. Po izgubi obeh staršev je bil zanj dom pač tam, kjer je bival njegov duhovni oče Jakob Prašnikar, zato je novo mašo slavil v Olimju sredi Kozjanskega. »Posvečena so moja usta, naj govore svete reči. Posvečene so moje roke, naj delajo le svete stvari.

PREŠEREN

MIKLOŠIČ

VODNIK

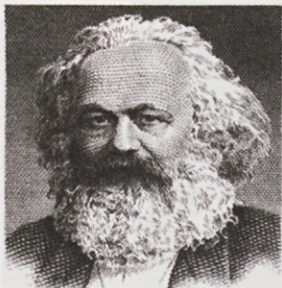

ČOP

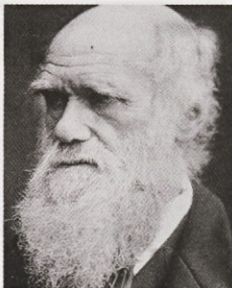
HEGEL

MARX

ENGELS

DARWIN

ZOLA

NIETZSCHE

Posvečene so moje oči, naj gledajo le nebeške reči ... Jaz živim, pa ne več jaz, temveč Kristus živi v meni (Gal 2,20) ... Zlata ura - moj Jezus! - Jaz sem tvoj, ti si moj ... Jezus, živež moj nebeški, bodi tolažba moji duši, dokler ne bo Bog sam moja gostija in moja slava ... Ves si meni izroččen, vzemi tudi mene vsega ... Pridigaj, pomagaj, delaj dobro, moli; ne boj se, dalo se ti bo ob tisti uri ... Jezus, ljubitelj čistosti, Pastir vseh pastirjev, tistim, ki ti bodo sledili, si obljubil vse, kar bodo Očeta prosili v tvojem imenu, podeli mi srčni dar vzdržnosti in čistosti, kar sem obljubil zaradi božjega kraljestva, da bom služil tvoji Cerkvi, tebi podoben postal z vnetim in nedeljenim srcem.« To niso le misli, ki si jih je tistega nepozabnega septembra zapisal v svoj duhovni dnevnik, ampak so njegova resnica, za katero je živel in v njo izgorel spet nekega septembra čez osemindeset let.

ŠE DRUGI DELNI CILJI

Iz leta v leto je živel še bolj polno. Najprej se je ustavila njegova pot na Bizeljskem. Njegovega ognja je potrebovala slovenska pastoralna njiva na Bizeljskem bolj kot puščava vode. Božja previdnost ga je poslala na prvo kaplansko mesto na župnijo, kjer se je v župniku močno utelesila hladna birokratska podoba duhovnika, kot si jo je želel avstrijski cesar. Kot led in ogenj ne gresta skupaj, tako je bilo za mladega

gorečega dušnega pastirja skoraj nevdržno živeti z župnikom, ki ni odobral njegovega gorečega pridiganja, spovedovanja in šolskega učenja. A v svojem poslanstvu ni omahoval, niti se ni prepuščal žalosti, ampak znal tudi veselo zapeti in marsikakšno pesem tudi zložiti. Srčna želja po župniku, ki bi ga v dušnopastirski vnemi podpiral, se mu je izpolnila leta 1827, ko je postal kaplan v Novi Cerkvi pri Vojniku, kjer je župnikoval vitez Jožef Anton Jakomini. Poleg drugega je v tem času že nosil naziv »slovenski Cicero« zaradi pridigarjskih sposobnosti. Izjemnost njegovega duhovniškega življenja so opazili voditelji krajevne Cerkve. In ko so iskali novega moža za duhovnega voditelja bogoslovcev v celovškem bogoslovju, so se brez pomislekov odločili prav zanj.

SPET V CELOVCU

Tudi v tej službi mu ni bilo dovolj samo redno delo z bogoslovci, ampak je spet v življenje obudil tečaj slovenskega jezika med bogoslovci in jih kar nekaj navdušil za pisanje in pesnjenje. V ta čas pada tudi utrjevanje vezi z ljubljanskimi prijatelji. Prešerna in Čopa vabi na zaključne prireditve tečaja slovenščine. S Prešernom se srečata celo v ljubljanskem gledališču. V slovenščini je poučeval tudi bodoče policaje na slovenskih ozemljih. Ves čas pa je ostajal odprt za nova spoznanja, zato je tudi prosti čas

počitnic porabil za študij, pisal in izdajal knjige ter peš potoval po bližnjih deželah.

SPET NA LJUBLJENI SLOVENSKI PASTORALNI NJIVI

Njegova duhovniška narava je dobila nova krila, ko je postal vuzeniški nadžupnik (1838). Vuzeničani so ga spoznali in cenili kot duhovnika, gospodarja, dobrotnika, saj je družini, ki jo je zadela nesreča, znal posoditi celo živino iz svojega hleva za več mesecev, dokler si ni opomogla. Hkrati z župnikovanjem je sprejel tudi nalogo šolskega nadzornika, kar ga je še tesneje povezovalo z od nekadaj ljubo mu dejavnostjo po šolah. Sadovi šestletnega v glavnem nočnega dela so bile tudi knjige, ki jih je v Vuzenici spisal in izdal. Med njimi gotovo izstopa njegova uspešnica vseh časov *Blaže in Nežica v nedeljski šoli*, ki so jo v prevodu menda poznali celo na vseučilišču v Sanktpetersburgu. Gre za pravo malo enciklopedijo znanja in modrosti, ki jih mlad človek potrebuje za pametno življenje. Iz tega časa je znana anekdota, kako je za Dravo zalotil berača, ki je za grm metal star in črn kruh, nazaj v malho pa dajal le belega in potico. Velel mu je ves kruh pobrati, brodarju pa zaukazal, naj ga zapelje na otok sredi Drave, dokler ne bo pojedel vsega, tudi črnega kruha.

Drugič dalje

LISTZ

BEETHOVEN

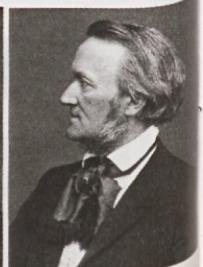
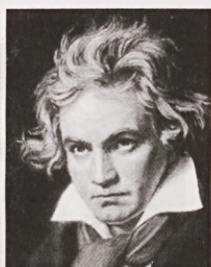
BRAHMS

MENDELSSOHN

VERDI

BRUCKNER

WAGNER

MARIJINO ROJSTVO, mali šmaren

8. september

» **P**raznik zemeljskega rojstva obhaja Cerkev samo pri treh osebah: pri Jezusu, Mariji in Janezu Krstniku, ker je bilo rojstvo teh treh oseb res sveto,« piše Anton Strle v Letu svetnikov in to obrazloži: »Jezusovo rojstvo je bilo sveto zaradi združenja božje narave s človeško naravo v eni osebi, obenem zaradi deviškega spočetja v moči Svetega Duha; Marijino zaradi njenega brezmadežnega spočetja, to se pravi zaradi tega, ker je bila kot mati prihodnjega Odrešenika že v prvem trenutku svojega bivanja obdarjena s posvečujočo milostjo in torej obvarovana izvirnega greha; Krstnikovo zaradi tega, ker je bil izvirnega greha očiščen še pred rojstvom.«

Praznik Marijinega rojstva so začeli obhajati v Jeruzalemu, kamor je apokrifni (t.i. od Cerkev nepriznani) »Jakobov prot-evangelij« ali »prvotni evangelij« postavil spomine na Marijino otroštvo. Ta spis, katerega najstarejše prvine segajo v začetek 2. stoletja,

pravi, da je bila hiša Marijinih staršev Joahima in Ane v Jeruzalemski mestni četrti, kjer se pri Ovčjih vratih nahaja vodnjak z imenom »Probatika« in je prav blizu kopeli Bethesda, kjer je, kot vemo iz Janezovega evangelija, Jezus ozdravil moža, ki je bil bolan osemtrideset let. Prvi

kristjani so oboje, Probatiko in Bethesda, istovetili. V bližini zdaj stoji cerkev sv. Ane, ki ji pravijo tudi cerkev Marijinega rojstva. Prva cerkev je bila sezidana med letoma 422 in 438, sedanja je iz križarskih časov, grajena v romanskem slogu. V tej cerkvi je bila procesija na praznik Marijinega rojstva, ki so ga v Jeruzalemu od vsega začetka obhajali na današnji dan.

Ta datum je sprejela tudi zahodna Cerkev. Praznik Marijinega rojstva je prešel v rimsko bogoslužje v drugi polovici 7. stoletja. Pod papežem Sergijem so med letoma 687 in 701 začeli ta praznik obhajati s slovesno procesijo kot tri druge Marijine praznike: očiščevanje ali svečnico

(2. februarja), oznanjenje (25. marca) in vnebovzetje (15. avgusta). V Nemčiji je današnji praznik uvedel že pred letom 735 sv. Bonifacij in sinoda v Salzburgu je določila, naj se praznik Marijinega rojstva obhaja slovesno. To je veljalo tudi za Slovence, ki so bili v območju salzburske škofije. Že iz tistih časov sta slovenski imeni »veliki« in »mali šmaren« za praznika Marijinega vnebovzetja in Marijinega rojstva. Med tema dvema praznikoma še danes naše verno ljudstvo rado hodi na božja pota v Marijina svetišča. Drugo ljudsko ime za ta praznika je »velika« in »mala maša«, zato tednom med njima pravimo tudi »medmašni čas«.

Praznik Marijinega rojstva je praznik veselja: na svet prihaja tista, ki naj postane Odrešenikova in naša mati. Marijino rojstvo je prvo vidno dejanje drame odrešenja. Vsebinsko tega praznika povzema odpev k Zaharijevemu hvalospevu v bogoslužni molitvi hvalnic: »Tvoje rojstvo, božja mati in

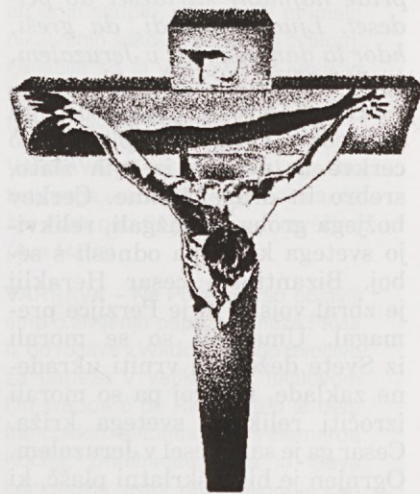
Devica, je razveselilo vesoljni svet; kajti iz tebe je izšlo sonce pravice, Kristus, naš Bog, ki je odpravil prekletstvo in dal blagoslov, uničil smrt in nam podaril večno življenje.«

Danes obhajajo svoj godovni praznik številne žene in dekleta, ki so bile pri krstu postavljene pod Marijino varstvo.

POVIŠANJE SVETEGA KRIŽA

Češčenje relikvije
svetega križa

14. september

Med vsemi svetimi podoba-mi Cerkev najbolj časti podobo svetega križa, posebej časti relikvije resničnega križa, na katerem je naš Gospod Jezus Kristus daroval svoje življenje za nas. Križ zgovorno prča o Jezusovem trpljenju in poveličanju. Je pa tudi obljuba in zagotovilo našega poveličanja, če po njegovih besedah vsak dan sprejmemo vsak svoj križ - naloge in nadloge - ter

zvesto hodimo za njim.

Skoraj tristo let po Jezusovi odrešilni smrti je bil njegov grob na Kalvariji zasut in sveti križ zakopan globoko v zemljo. Ko je cesar Konstantin v znamenju križa leta 312 premagal nasilnega Maksencija in je dal kristjanom svobodo, je cesarjeva mati Helena prišla v Jeruzalem, da bi počastila tiste svete kraje, kjer je Odrešenik trpel in umrl. Dala je odstraniti znamenja poganstva in velela kopati tam, kjer je moral biti Gospodov grob in križ. Res so oboje našli. Konstantin je dal nad Gospodovim grobom sezidati veličastno cerkev, ki so jo posvetili 14. septembra leta 335. Tega dne so relikvijo svetega križa prvič postavili v slovesno češčenje. Od tedaj so vsako leto ta dan praznovali povišanje svetega križa v Jeruzalemu. Pobožna romarica Silvija, ki se je okoli leta 385 mudila v Jeruzalemu, piše: »Za 14. september se več dni zgrinjajo množice redovnikov, duhovnikov in vernikov iz vseh dežel. Škofov pride najmanj štirideset do petdeset. Ljudem se zdi, da greši, kdor ta dan ne pride v Jeruzalem, pa bi lahko.«

Leta 614 so Jeruzalem osvojili poganski Perzijci. Oplenili so cerkve in pobrali iz njih zlato, srebro in drage kamne. Cerkev božjega groba so zažgali, relikvijo svetega križa pa odnesli s seboj. Bizantinski cesar Heraklij je zbral vojsko in je Perzijce premagal. Umakniti so se morali iz Svete dežele in vrniti ukradene zaklade, najprej pa so morali izročiti relikvijo svetega križa. Cesar ga je sam nesel v Jeruzalem. Ogrnjen je bil v škrlatni plašč, ki je bil pretkan z zlatom in posut z biseri. Ko je sprevod prišel do vrat, ki zapirajo pot na Golgoti, cesar ni mogel naprej, neka nevidna sila ga je zadrževala. Tedaj mu je škof Zaharija dejal: »Jezus je po tej poti nesel križ ubog in ponižen. Heraklij, pomisli, ali si mu v tej svoji sijajni obleki le malo podoben?« Tedaj je cesar oblekel revno haljo in je bos brez težav s križem na rami šel na Golgoti. V spomin na ta dogodek so še slovesneje praznovali povišanje

svetega križa.

Nam je praznik opomin, da pobožno počastimo podobo svetega križa. Najslovesneje to opravimo na veliki petek, spominski dan Jezusove smrti. V vsaki krščanski hiši naj bi bil križ na vidnem mestu. Pod križem naj bi se družina zbirala k skupni molitvi. Ob križu naj bi se njeni člani učili resnične ljubezni, ki je darovanje za druge. Kadar gremo mimo znamenja križa, ki stoji ob poti, naj pogled nanj obudi v

našem srcu misel hvaležnosti za dar odrešenja.

Na kratko in prav preprosto počastimo sveti križ, kadar se pobožno pokrižamo. Verni ljudje vsak dan in vsako pomembno opravilo začenjajo z znamenjem križa. Navadno pri tem izgovarjamo besede: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.« Prav to ima v mislih človek, ko reče: »Sveti križ božji!«, ali pa tudi: »V božjem imenu!« ko se loti kakšnega dela.

ANGELI VARUHI in njihovo poslanstvo

2. oktober

»**S**veti angel, varuh moj, bodi vedno ti z menoj; stoj mi noč in dan ob strani, vsega hudega me brani! Prav prisrčno prosim te, varuj me in vodi me. Amen.« Ta pesmica je ena prvih molitev, ki jih z ustnic svojih vernih mater (pogosto starih mater) poberejo nedolžni otroci. Morda je prav zaradi tega nastala zgrešena podoba angela varuha: najpogosteje ga slikajo, kako spremlja otroka čez ozko brv, ki predstavlja življenjske nevarnosti. Bogoslovni pisatelji pra-

vijo, da angel spremlja slehernega človeka od začetka do konca njegove življenjske poti. Romano Guardini je zapisal: »Angel je najbolj zgodaj ustvarjena božja stvar. Njegovo bitje je silna moč. Če se prikaže človeku, se njegova prva beseda glasi: 'Ne boj se!' - kar pomeni toliko kot trditev, da on sam daje moč... Med Bogom in njim vlada soglasje v tem, da angel skrbi za to, kar je svetega v človeku, ki mu je izročen od Boga; in angel čuva to sveto skozi zablodelost, trpljenje in smrt.«

Podlaga za češčenje angelov je nauk Svetega pisma. Že Stara zaveza pozna angele, ki varujejo ljudi v nevarnostih. Kakšni dve stoletji pred Kristusom se je pri Judih izoblikovala vera v angele varuhe in v tem smislu Jezus pravi: »Varujte se, da ne boste zaničevali katerega teh malih! Povem vam: njihovi angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega nebeškega Očeta« (Mt 18,10). Z besedo »mali« Jezus ne misli na otroke, ampak na ljudi v telesni ali duhovni stiski. Na temelju Svetega pisma je teolog Franc Suárez vlogo angelov varuhov v odnosu do nas povzel v šest točk: 1. odstranjajo od nas nevarnosti, ki ogrožajo naše telo

in našo dušo; 2. nagibljejo nas k temu, da delamo dobro in se varujemo hudega; 3. odstranjajo od nas napade hudobnih duhov in zmanjšujejo moč njihovih skušnjav pa tudi moč nevarnosti, ki izvirajo iz naših slabih nagnjenj in priložnosti za greh; 4. naše molitve prinašajo pred božje obličje; 5. prosijo za nas; 6. grajajo nas in na neki način kaznujejo, če je to za nas koristno in zveličavno.

Češčenje angelov kot osebnih varuhov slehernega človeka se je v Cerkvi uveljavljalo postopoma. Na Zahodu je postalo bolj izrazito zlasti od 9. stoletja naprej. Vse do 15. stoletja pa je bilo v bogoslužju povezano s praznikom sv. Mihaela nadangela 29. septembra. Poseben praznik angelov varuhov je nastal najprej v Španiji v 15. stoletju. Od tam se je razširil v Francijo in deloma drugod po Evropi.

V bogoslužnih knjigah, ki jih je po tridentinskem koncilu izdal papež Pij V. (1570), ni posebne praznika angela varuhov, zato je njegov naslednik Gregor XIII. leta 1582 ta praznik dovolil španski škofiji Valencia. Papež Pavel V. pa je leta 1608 dovolil za vso Cerkev rimskega obreda obhajati praznik angelov varuhov na prvi prosti dan po sv. Mihaelu, torej na 2. oktober. Klemen IX. je leta 1667 določil, naj bo praznik angelov varuhov na prvo nedeljo v septembru in pri nas je ta nedelja dobila ime »angelska nedelja«. Papež Klemen X. je praznik angelov varuhov leta 1670 ukazal za vso Cerkev in ga nastavil na 2. oktober. V naših krajih pa tudi po drugih avstrijskih deželah so ga še naprej obhajali na prvo nedeljo v septembru. Zdaj je god angelov varuhov v vsej zahodni Cerkvi 2. oktobra.

Premnogim kristjanom je misel na angele varuhe v veliko oporo pri resnem prizadevanju za življenje po evangeliju.

Danes godujejo tisti, ki so jim starši izbrali ime Angel. Nebeška zavetnica tistih, ki jim je ime Angela, pa je sv. Angela Merici (27. januarja).

Silvester Čuk

S telesom, z dušo v Božji domovini

VLADIMIR KOS

Kako kričijo barvasti plakati o filmskih kraljicah za denar, kot da je njihov dom neba oblak, ne studio, ki jih za svet ustvarja.

A takšni smo, da zmeraj hrepenimo po »happy end« in po lepoti sanj, kot da od rojstva stik z nadzémeljskim k stvaritvi zgodb in pesmi nas priganja.

Naj pojem zdaj o Njej, resnic Kraljici, o Materi, ki Ji je Jezus Sin: mikavnejši od filma lepotic – s telesom, z dušo v Božji domovini.

Ljubezen kleše svežih lic poteze, brezmadežna ljubezen tli z oči; postava je nesmrtnih celic vez, od Eve lepša, kot je lepša milost.

Naj z Njo opevam slávine z zahvalo! Stvaritelja Umetnika smehljaj, ki ga v Marijo je oblikoval in ki ga čas nikoli ne razkraja.

KRATKE NOVICE

GOSPA SVETA – Ena od najstarejših slovenskih božjepotnih cerkva Gospa Sveta bo v prihodnje skrbela tudi za bogoslužje v slovenskem jeziku. Potrebo po tem je videl celovski škof Alojz Schwarz, ki je za to zavzel in tudi našel primernega duhovnika. (*Ave Maria*)

PARIZ – Od 130 milijonov otrok, kolikor se jih letno rodi na svetu, jih 4 milijone umre, preden dopolnijo mesec dni. Dve tretjini od njih prihajata iz Afganistana, Bangladeša, Kitajske, DR Kongo, Etiopije, Indije, Nigerije, Pakistana, Indonezije in Tanzanije. Zaradi nezadostnega preprečevanja smrtnosti v programih za zdravje mater in otrok vsako uro po svetu umre 450 dojenčkov. Do tri milijone bi jih lahko rešili s pomočjo enostavnih in »poceni« ukrepov. Skoraj 99 odstotkov novorojenčkov umre v državah z nizkimi prihodki. (*Ave Maria*)

PHNOM PENH – V kamboški džungli so našli sedem družin, ki so pred 25 leti, pred koncem režima rdečih kmerov, pobegnile pred vietnamskimi oboroženimi sku-

pinami. Skupno 34 ljudi, starih od nekaj dni do 55 let iz štirih različnih etničnih skupin, vse doslej ni imelo nikakršnih stikov z zunanjim svetom. Oblačila so si izdelovali iz lubja in listja, tudi prehranjevali so se z listjem in divjimi živalmi. (*Ave Maria*)

VARŠAVA – Raziskava poljskega statističnega urada GUS je pokazala, da živi vsak peti Poljak v hudi revščini. (*Ave Maria*)

VARŠAVA – Na Poljskem so objavili strip o življenju papeža Janeza Pavla II. od rojstva v Wadowicah do izvolitve za papeža v Vatikanu z naslovom *Od Wadowic do Rima*. Strip je delo francoskih avtorjev Louis-Bernarda Kocha, Dominique Bara in Guya Lehideuxja, avtor predgovora je kardinal Paul Poupard. (*Ave Maria*)

TIRANA – V albanskem glavnem mestu so odprli katoliško univerzo, ki nosi ime po blaženi materi Tereziji, ki je bila po rodu Albanka iz Skopja. Univerza je tesno povezana z veliko univerzitetno bolnišnico Naše ljube Gospe dobrega sveta. Na splošno pa je v Albaniji veliko pomanjkanje kvalificiranih učiteljev za vse šole, od osnovnih do univerze. (*Ave Maria*)

ANGELI IN DEMONI

Pod perutmi nadangela Mihaela

Telo patra Pija je bilo bojno polje, na katerem so se angeli in demoni spopadali z vsemi možnimi sredstvi za rešitev ali pogubljenje ne samo njega, temveč tudi njegovih duhovnih sinov in hčera. Neusmiljena borba se je začela že v prvih dneh njegovega življenja, kakor je pričala neka izvoljena duša, ki je imela ne navadno videnje, ko je romala k votlini sv. Mihaela na Garganu. Pater Pij je imel zelo v časteh ta kraj in je bil tam 1. julija 1917. Tudi sveti Frančišek Asiški se je na tem kraju s štiridesetdnevnim postom pripravljajal na praznik nadangela Mihaela, katerega je zelo častil.

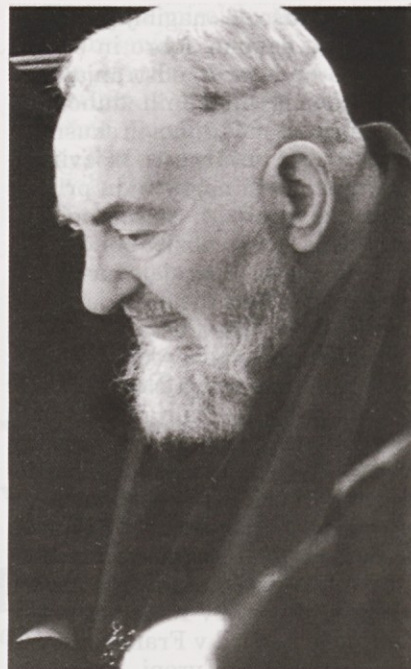
Patru Marianu Paladinu, ki je bil eden od bolniških strežnikov patra Pija, je ta oseba pripovedovala, da je videla malega Francesca Forgioneja, položenega v zibelko, v varnem objemu nadangelovih peruti. Pater Mariano je pomislil, da je morda šlo

za privid, in je o dogodku povedal patru Piju. Dobil je jasen odgovor: »Gorje meni, če ne bi bilo svetega Mihaela. Zdajle bi videli patra Pija pod Luciferjevimi nogami.«

Poleg prikazovanj angelov, po katerih je pater Pij prejemal moč in pogum, ga je od otroških let preganjalo trpinčenje hudega duha. Duhovni hčeri Cleonice Morcaldi je povedal: »Spominjam se mnogih pošasti, ki so se postavile okoli zibelke, da bi me prestrašile, jaz pa sem vreščal.« S takimi trenutki bi lahko bil povezan dogodek, o katerem je pripovedoval pater Agostino iz San Marca in Lamis: »Ko je bil Francesco še v plenicah, je neprestano jokal, tako da so bili starši že čisto obupani. Neke noči je očetu prekipelo. Razjezil se je, pograbil otroka, ga vsega povitega besno vrgel na posteljo in zavpil: 'Kaj, ali sem dobil v hišo hudiča namesto kristjana?!' Otrok se je zakotalil po postelji in na drugem koncu padel na tla. Ko je mama zagledala otroka na tleh in mislila, da je mrtev, jo je zgrabila jeza in je zavpila na moža: 'Ubil si mi sina!' Hitro ga je pobrala in na srečo je bil ne samo živ, tudi nobenih poškodb ni imel.«

Tudi svojemu duhovnemu voditelju patru Benedettu iz San Marca in Lamis je pater Pij opisal neprestana prikazovanja hudiča: »Mati je ugasnila luč in že je bilo okoli mene polno pošasti, jaz pa sem jokal. Prižgala je luč, in sem utihnil, ker so pošasti izginile. Spet jo je ugasnila in jaz sem spet začel jokati zaradi pošasti.« Po pričevanju učitelja don Nicola Carusa je malega tudi podnevi preganjajal »neki možki, oblečen v duhovnika, ki ga je čakal na hišnem pragu, ko se je vračal iz šole, in ga ni pustil v hišo. Francesco se je ustavil; tedaj je prišel neki bosonog fantič, naredil znamenje križa in duhovnik je izginil, otrok pa je pomirjen končno lahko stopil v hišo.«

Celo po patrovem odhodu so se, kakor je povedala njegova nečakinja Pia Forgione, v hiši v Pietrelcini dogajale čudne stvari, slišati je bilo

trušč, ki ga ni bilo mogoče pojasniti, in predmeti so se lomili sami od sebe, zato so se domači bali, da bodo zaradi vse te škode obubožali. »Moj oče je zato šel k stricu in mu povedal, kaj se dogaja v njegovi rojstni hiši. In pater Pij je odgovoril: 'Očitno je oné še vedno tam; pokličite duhovnika in dajte blagosloviti hišo.' Storili so tako in povrnil se je mir!«

Leta 1903 se je za patra Pija začelo obdobje noviciata, obdobje, ko je končno imel mir pred hudičevimi napadi. Toda ko je bil študent v samostanu Sant'Elia v Pianisiju, je bilo miru nenadoma konec. Sam je pripovedoval, kaj se mu je zgodilo septembra leta 1905: »Neke noči sem zaslišal šume in zdelo se mi je, da prihajajo iz sosednje celice. 'Le kaj počne ob tej uri brat Anastasio?' sem si rekel. Mislil sem, da bedi, ker moli, in sem še sam začel moliti rožni venec. Med seboj sva namreč tekmovala, kdo bo več molil, in nisem hotel zaostajati. Ker so se šumi nadaljevali in postajali vse glasnejši, sem hotel poklicati sobrata. Zaduhal pa sem močan vonj po žveplu. Nagnil sem se skozi okno, da bi ga poklical; najini okni sta bili tako blizu, da sva si lahko izmenjevala knjige ali druge stvari, če sva iztegnila roko. 'Brat Anastasio, brat Anastasio,' sem poklical z nekoliko tišjim glasom.

Ker ni bilo odgovora, sem odnehal. Toda kako sem bil presenečen, ko je skozi vrata prišel velik pes, ki se mu je iz gobca močno kadilo. Padel sem vznak na posteljo in slišal sem, kako je rekel: 'On je.' Medtem ko sem ležal na postelji, sem videl, kako je zverina skočila na okensko polico in se od tam pognala na bližnjo streho, nato pa izginila.«

TOLAŽBA ANGELA VARUHA

Po duhovniškem posvečenju patra Pija leta 1910 je hudič dojel, da je izgubil prvo bitko, in je začel uporabljati bolj zvito strategijo. Nadeval si je na desetine različnih podob, da bi ustrahoval mladega patra, poskušal pa ga je tudi prevarati. Pater Agostino jih v svoji pripovedi takole našteva: »V začetku se mu je prikazal v podobi grdega črnega mačka. Drugič v podobi golih mladenk, ki so nespodobno plesale. Tretjič so mu pljuvali v obraz, ne da bi se mu prikazali. Četrthi so ga, spet nevidni, mučili z oglušujočim hrupom. Petič se mu je prikazal v podobi krvnika, ki ga je bičal. Šestič v podobi Križanega. Sedmič v podobi mladeniča, prijatelja patrov, ki ga je bil malo prej obiskal. Osmič v podobi njegovega duhovnega očeta (namreč samega patra Agostina). Devetič v podobi patra provinciala. Desetič v podobi papeža Pija X. Prikazoval se mu je tudi v podobi njegovega angela varuha, svetega Frančiška, Božje Matere Marije in nazadnje v svoji pravi, strašni podobi, s celo vojsko peklenskih duhov.«

Ob takih dogodkih je pater Pij razkrinkaval demonovo prevaro tako, da je pojavi, ki jo je imel pred seboj, predlagal, naj skupaj z njim vzklika 'Živel Jezus'. Kdaj pa kdaj mu je bilo zabavno, da se je celo ponorčeval iz satana. Nekoč ga je ta vztrajno nagovarjal, naj prekine vsak stik z duhovnim voditeljem in raje nameni čas molitvi za lastno zveličanje. Pater Pij pa mu je posmehljivo odgovoril: »Žal mi je, da ne morem sprejeti vas za svojega voditelja, ker moj duhovni oče opravlja to nalogo že zelo dolgo, najini odnosi pa so prišli že tako daleč, da jih ne morem kar naenkrat prekiniti. Le poglejte naokoli in naši boste duše, ki vas bodo sprejele za

voditelja svojega duha, saj ste tega res vešči!«

Zaradi tega so demoni začeli groziti z nasilnimi načini, če se ne bi vdal njihovim zahtevam. Živahen pogovor z njimi je opisan v pismu, ki ga je Pij napisal svojemu duhovnemu voditelju: »Pred kratkim, ko sem prejel vaše pismo, so mi ti oneji, preden sem ga odprl, rekli, naj ga strgam ali vržem v ogenj. Če bom to naredil, pravijo, se bodo umaknili za vedno in me ne bodo več nadlegovali. Ostal sem tiho in jim nisem nič odgovoril, čeprav sem jih v srcu preziral. Potem so dodali: 'To zahtevamo zgolj kot pogoj za naš umik. Če boš to naredil, to ne bo storjeno iz prezira do kogar koli.' Odgovoril sem jim, da se za nobeno ceno ne bom odvrnil od svojega namena. Planili so name kot sestradani tigri, me preklinjali in mi grozili, da jim bom to še drago plačal. Oče moj, držali so besedo! Od tistega dne me vsak dan pretepajo.«

Eden od teh napadov je pa je tudi patru Piju dal priložnost, da se je stresel nad svojim angelom varuhom: »V soboto se mi je zdelo, da me hočejo res pokončati, in nisem več vedel, kateremu svetniku naj se izročim. Obrnil sem se na svojega angela; kar nekaj časa sem ga moral čakati, končno pa je le zaprhutal okoli mene in s svojim angelskim glasom prepeval hvalnice božjemu veličastvu. Pošteno sem ga okregal, ker me je pustil toliko časa čakati, medtem ko sem ga jaz tako vneto klical na pomoč. Za kazen mu nisem

hotel pogledati v oči, hotel sem se oddaljiti, hotel sem mu zbežati. Toda revež me je skoraj jokajoč ujel, me zgrabil za lase in me prisilil, da sem mu pogledal v oči. Videl sem, da mu je bilo zelo žal.«

Demonskemu prikazovanju je vedno sledila nebeška tolažba. Sam angel varuh mu je nekoč pojasnil, da »Jezus dopušča demonu take napade, ker si mu zaradi njegovega usmiljenja drag in želi, da postaneš podoben njemu in, prestajaš stiske, kakor jih je on prestajal v puščavi, v Getsemaniju in na križu. Brani se, vedno zavračaj in preziraj zlobna podtikanja in če z lastnimi močmi ne boš zmožel, ne bodi žalosten, ljubljenec mojega srca, jaz sem ob tebi.«

Tudi v Dnevniku patra Agostina je opisan pogovor patra Pija z njegovim angelom varuhom; Pijev duhovni voditelj je namreč imel nenavadno priložnost slišati tak pogovor 29. novembra 1911 v samostanu v Venafu: »Angel Gospodov, angel moj, ali nisi ti moj varuh? Bog te je dal meni! Si ustvarjeno bitje? Ali si ustvarjen ali si stvarnik? Si stvarnik? Ne. Torej si ustvarjeno bitje in se moraš pokoravati zakonom in ubogati. Moraš biti ob meni, če to hočeš ali ne, to je tvoja dolžnost!«

DEMONI SE GA ŠE VEDNO BOJJO

Poleg »neločljivega tovariša« in »nebeškega slaka«, kakor je pater Pij

ljubeče imenoval svojega angela varuha, je ta moral prevzeti tudi vlogo vsestranskega sodelavca. Pater Tarcisio Zullo pripoveduje, da je bil celo njegov prevajalec: »Romarji z vseh koncev sveta, ki so prihajali v San Giovanni Rotondo, so govorili patru Piju vsak v svojem jeziku. In pater Pij je vedno vse razumel. Nekoč sem ga vprašal: 'Oče, kako lahko razumete toliko jezikov in narečij, toliko tujih govoric?' Odgovoril je: 'Zakaj pa imam angela varuha? On je tisti, ki mi vse prevede!'« Ali pa mu je dajal nasvete, kako naj se zoperstavi demonu, ki mu je packal pisma duhovnega voditelja: »Vaše pismo sem prebral. Moj angelček mi je svetoval, naj vsako vaše pismo poškrbim z blagoslovljeno vodo, preden ga odprem.«

Moral pa je celo prevzeti vlogo majordoma, kakor se hudomušno spominja pater Alessio Parente: »Leta 1965 sem bil podnevi in del noči ob patru Piju, zato sem bil na splošno vedno utrujen. Potem ko sem ga pospremil do oltarja ali v spovednico, sem se izmuznil v svojo celico, da bi malce zadremal. Na žalost marsikdaj nisem slišal budilke in vsakič sem zaslišal močno trkanje na vrata. V nekaj sekundah sem bil pri oltarju in vedno sem prišel ravno v trenutku, ko je podeljeval zadnji blagoslov. Kadar je spovedoval, pa sem slišal glas, ki mi je rekel: 'Alessio, pojdi dol!' In tudi do spovednice sem vedno prišel ravno tedaj, ko jo je pater Pij nameraval zapustiti. Nekega dne se nisem prebudil ne za mašo, ne za spremstvo iz spovednice. Ko so me sobratje zbudili, sem šel v njegovo celico in se mu opravičil. Odgovoril mi je: 'A misliš, da ti bom kar naprej pošiljal svojega angela varuha, da te zbudi? Kupi si novo budilko!'«

Pater Pij je bil hvaležen angelu za njegove pozornosti in mu je izkazoval ljubezen in spoštovanje. Tudi duhovne sinove in hčere je spodbujal k lepemu obnašanju, kajti »angel varuh nas gleda in ne sme se zaradi nas žalostiti«, je dejal gospe Anni Benvenuto. »Kako velika tolažba bo,« je pater Pij obetal duhovni hčerki Raffaellini Cerase, »ko bo v trenutku smrti vaša duša videla tega tako dobrega angela, ki vas je

spremljal skozi življenje in vam tako velikodušno izkazoval materinsko skrb.« In Cleonice Morcaldi, ki ga je vprašala: »Oče, ko bom umrla, kdo bo odnesel mojo dušo v nebesa?« je pater Pij potrdil: »Tvoj angel varuh!« Pater Pij sicer ni zapustil opisov angelov, zelo natančno pa je opisal značilno pojavo satana: »Moški štiridesetih let, s črnimi očmi in sivo meliranimi lasmi, v črnem suknjiču in črtastih hlačah«, ki je julija 1949 prišel v spovednico. Pater Pij je o dogodku pripovedoval sobratom, vendar je o sebi govoril v tretji osebi: »Duhovnik ga je opomnil, naj poklekne, on pa je odgovoril: 'Ne morem!' Mislil je, da je bolan in ga je takoj povprašal po grehah, ki jih je storil. Mož je naštel toliko grehov, da se je zdelo, kakor da je vse grehe tega sveta storil on. Duhovnik mu je dal primerne nasvete, potem pa je čudnega spokorjenca še enkrat opomnil, naj vsaj skloni glavo, ker mu bo dal odvezo. On pa je spet odgovoril: 'Ne morem.' Tedaj je duhovnik rekel: 'Priatelj, zjutraj, ko zlezeš v hlače, gotovo malce skloniš glavo, kajne?' Mož je prezirljivo pogledal duhovnika in odgovoril: 'Jaz sem Lucifer, v mojem kraljestvu ni sklonjenih glav.'« Kakor je lahko videl tudi presenečeni prijatelj don Pierino Galeone, se je takoj za tem pogreznil v tla in izginil.

Tako kot ob rojstvu so bili tudi ob smrti patra Pija navzoči angeli. Pater Alessio Parente je posredoval pripoved o videnju, ki ga je imel član Pijeve molitvene skupine z imenom Kelly v noči na 23. september 1968 v San Giovanni Rotondo: »Tako je vstal, je opazil na nebu angele in odhitel je k prijatelju, da bi mu jih pokazal. Tudi prijatelj jih je razločno videl: veličastnega angela na bolnišnici in drugega na cerkvi, okoli njih pa množica angelčkov. Ko so se prižgale prve luči, so vsi izginili.«

Demoni pa se še vedno bojijo moči patrove ljubeče priprošnje, kakor pričuje znani eksorcist Gabriele Amorth: »Patra Pija po smrti seveda nisem več videl, vendar demon po obsedenem človeku vidi njegovo navzočnost in vpije: 'Ne tega patra! Nočem tega patra! Spravite proč tega patra!'«

Iz knjige *Na nebeškem pragu*

Nameni Apostolata molitve

ZA SEPTEMBER

SPLOŠNI: Da bi vlade vseh držav sveta priznale pravico do verske svobode.

Pripadniki različnih verskih izročil čedalje močnejše čutijo potrebo po spoštljivih, prijateljskih in harmoničnih odnosih v tem našem, od vojn in sporov razrvanem svetu. Verska svoboda je vogelni kamen temeljnih človekovih pravic. Svoboda posameznika in skupnosti, da izpoveduje in prakticira svoje versko prepričanje, predstavlja bistveno sestavino miroljubne in urejene družbe. Nauk katoliške Cerkve, zlasti od časa Drugega vatikanskega koncila dalje, jasno in nedvoumno poudarja, da nihče nima pravice posameznika ali skupnine siliti v določeno vero, niti nikomur na silo preprečevati, da bi v verskih stvareh ravnal v skladu s svojo vestjo in prepričanjem, in to v zasebnem in javnem življenju, sam ali skupaj z drugimi. Nobena oblast nima pravice posegati v človekovo versko življenje in svobodo vesti.

Verska dimenzija, ki je zakoreninjena v človekovi vesti, ima posebno močan vpliv na ustvarjanje miru v svetu. Od posameznega vernika pa verska svoboda zahteva še bolj odgovorno izpolnjevanje verskih in družbenih dolžnosti, predvsem pa prizadevanje za oblikovanje moralno neoporečne, duhovno poglobljene osebnosti, ki bo vzbujala spoštovanje in za-

upanje. Kar zadeva mir v svetu, je preizkusni kamen iskrenosti vsake verske skupnosti danes ravno sožitje z brati in sestrami.

Katoliška Cerkev zato poziva svoje vernike, naj molijo za miroljuben dialog z drugimi verstvi. V tem je vključena tudi molitev za spreobrnjenje v skladu z Jezusovimi besedami na začetku njegovega javnega delovanja: »*Čas se je dopolnil in Božje kraljestvo se je približalo. Spreobrnite se in verujte evangeliju!*« Spreobrnjenje v svetopisemskem jeziku namreč pomeni ponižno in skesano vrnitev k Božjemu srcu in iskreno željo, da bi njemu izročili svoje življenje.

MISIJSKI: *Da bi oznanjevanje krščanstva oplemenitilo kulturo novih krajevnih Cerkva.*

V misijonih govorimo o tako imenovani »prvi evangelizaciji«. Ta prihaja k narodom, ki že imajo svojo kulturo, verska prepričanja in ustaljeno lestvico vrednot. Označevalci se morajo tem kulturam približati s spoštovanjem. Pri tem mislimo predvsem na duhovnike, katehiste, učitelje in starše. Ti naj bi dobro poznali ne le nauk naše vere, ampak tudi značilnosti krajevne kulture. Ne bi bilo prav, ko bi oznanjali vero in ob tem prezrli vse, kar je dobrega v domači kulturi. Prav tako ni dopustno, da bi pripadnost plemenu, kasti ali tradiciji zadušila razodeto resnico.

Vsak živi v svoji kulturi in v njej se srečuje z evangelijem. Cerkev spoštuje vse kulture in z vsemi vstopa v pogovor, v dialog. Tako se širi razumevanje in prijateljstvo med ljudmi in pripravlja se pot za globljo evangelizacijo.

Zelo močno, večtisočletno kulturo imajo Indijci. Krščanstvo se je tam že dodobra udomačilo in številni indijski škofje, duhovniki in laiki vodijo uspešen dialog s hinduizmom, budizmom in tradicionalnimi indijskimi vrednotami. Žal

prihaja tudi do nasprotij in to tam, kjer domačini vero pretežno povezujejo z narodnostjo in zavračajo vse, kar je tuje, torej tudi krščanstvo. Cerkev v Indiji kljub tem, včasih nasilnim nasprotovanjem, uspešno vstopa v dialog z indijsko kulturo in pospešuje medverski dialog.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: *Da bi se družina in šola zavedali, kako je za mladega človeka važna vzgoja za vrednote.*

Kaj je vrednota? Nekaj, kar ima v življenju vrednost, za kar se spleča potruditi, kar nas notranje bogati, po čemer smo bolj ljudje.

Vrednote so na primer ljubezen do sočloveka in domovine, poštenost, delavnost, zvestoba, čut za resnico, pravico itd.

Zakaj je za mladega človeka važna, da je vzgojen za vrednote? Zato, ker mu vrednote dajejo smisel življenja. Če ne ve, za kaj živi, se bo čutil notranje praznega, postal bo nezadovoljen. Nič čudnega, če bo to praznino začel polniti z ne vrednotami, na primer s čezmerno zabavo, z za-

nemarjanjem učenja, zapravljanjem časa, ukvarjanjem z ne vrednimi rečmi, končno z uživanjem mamil.

Druga slaba stran pomanjkanja vzgoje za vrednote pri mladem človeku pa je nemoč njegove volje. Ker mu ni bilo dano priti do spoznanja, da imajo vrednote svojo ceno, se tudi ni privadil za kaj se potruditi, se v čem premagati, v neugodnih okoliščinah potpeti, vztrajati, uriti voljo. Zato od vsega, kar zahteva napor, beži. Toda v življenju pridejo trenutki, ki neizogibno zahtevajo napor. Ker ga tak človek ne zmore (ali misli, da ga ne zmore), ne bo čudno, če bo začel bežati v neresnični svet, v svet omame.

p. Franc Cerar

ZA OKTOBER

SPLOŠNI: *Da bi kristjani ne izgubili poguma zaradi izživov sekularizirane družbe, temveč bi v popolnem zaupanju z življenjem potrjevali svojo vero.*

Evropa kliče po verodostojnih oznanjevalcih evangelija, katerih življenja bi v prežetosti s Kristusovim križem in vstajenjem izžarevala lepoto evangelija. Danes bolj kot kdajkoli prej vsi kristjani, od škofov do duhovnikov in katehetov, potrebujemo misijonarskega duha. Okoliščine zahtevajo, da se za to nalogo tudi usposabljam in to ne samo zato, da naša vera ne bi v sovražnem okolju sekulariziranega sveta usahnila, ampak tudi zato, da bi pričevanje za evangelij pridobilo na moči in navdihu.

Izkazalo se je, da naši sodobniki raje prisluhnejo pričevalcem kot učiteljem. Če pa že poslušajo učitelje, je to zato, ker so tudi pričevalci. Odločilna so torej znamenja svetosti. Svetost je tisti bistveni pogoj za pristno evangelizacijo, ki bo sposobna v svetu oživiti upanje. Potrebno je pokazati

močne vzore novega osebnega in občestvenega življenja v Kristusu. Ni dovolj, da resnico in milost posredujemo z oznanjevanjem besede in obhajanjem zakramentov, sprejeti in doživeti morata biti v praktičnem vsakdanjem življenju kristjanov in cerkvenih občestev. To predstavlja enega največjih izzivov Cerkve v Evropi na začetku tretjega tisočletja. Samo katoličani z zrelo vero in misijonsko usmerjene krščanske skupnosti bodo lahko pričeli Božje ljubezni pred vsem svetom.

Oznanjevanje evangelija upanja danes predstavlja premik od vere, ki se opira na izročilo, k bolj osebni in zreli veri, sloneči na znanju in prepričanju. Kristjani smo poklicani k veri, ki se je sposobna kritično soočati s sodobno kulturo, učinkovito delovati na področju gospodarstva, politike in umetnosti ter dokazati, da je vez med katoličani in drugimi kristjani močnejša od vsakih etničnih ali drugih razlik.

MISIJONSKI: Da bi verniki podpirali misijonsko delo predvsem z molitvijo, po svojih močeh pa tudi z denarnimi prispevki.

Dolžnost in pravica udov bogatejše Cerkve je, da materialno in duhovno pomagajo Cerkvam, kjer so kristjani v manjšini. Sodelovanje med Cerkvami - v duhovnem in materialnem pogledu - je nujno. Že sv. Pavel je priporočal zbiranje darov za obubožano Cerkev v Jeruzalemu (prim. Rim 15,25-27). V Svetem Duhu je spoznal, da je »bolje dajati kakor prejemati« (Apd 20,35). Zato naj Cerkve, stare in nove, čutijo kot prednost, da lahko »pomagajo razširjati evangelij« po vsej zemlji.

Za duhovno pomoč misijonom se v molitvi obrnimo k Mariji, Kraljici misijonov. Vzemimo v roke in molimo rožni venec; ob tej molitvi rastemo v veri in smo deležni posebne Marijine pomoči. Misijonski rožni venec - namenjen ne samo otrokom - nas poveže z vsem svetom. Vsaka desetka je namenjena eni od celin.

BELA - za Evropo, da bi se prerodila v misijonski gorečnosti.

RUMENA - za Azijo, ki je polna življenja in mladosti; za njeno evangelizacijo.

ZELENA - za Afriko, ki trpi, a je željna sprejeti evangelij.

RDEČA - za Ameriko, ki obljublja nove misijonske poklice.

MODRA - za Oceanijo, ki čaka, da se tam razširi evangelij.

N. G.

SLOVENSKI: Da bi častili Marijo predvsem s posnemanjem njenih kreposti.

Mesec oktober je poleg maja posvečen Mariji; maja jo častimo s šmarnicami, oktobra z molitvijo rožnega venca. Vendar pa kot pravi Jezusovi učenci izkazujemo njegovi Materi čast vse življenje in na razne načine: pojemo njene pesmi, slavimo njene praznike, obiskujemo njene božje poti ... Vse to pa ni zadosti, če si Marije ne vzamemo za vzor, po katerem se skušamo vsak dan ravnati.

Duhovni pisci pogosto poudarjajo Marijino ponižnost. Ta izraz je možno razumeti v slabšalnem pomenu, kot da je Marija samo sebe podcenjevala. Ni se podcenjevala, bila pa je pristna. Ko je rekla, da je Gospodova dekla, je priznala Boga za svojega Gospoda, kar ni bilo podcenjevanje, ampak je bila resnica.

Glavna Marijina krepost je bila ljubezen, najprej do Boga, potem do ljudi. Do Boga, ker je želela sprejeti in izpolniti njegovo voljo; do ljudi, ker je imela čut zanje - danes bi rekli - socialni čut. Iz

svetopisemskih poročil je to razvidno posebej na treh mestih: šla je obiskat sorodnico, da ji bo v pomoč pri rojstvu otroka; v Kani je s svojim posredovanjem pri Sinu rešila iz zadrege mlado družino; skupaj z apostoli je molila in pripravljala prihod Svetega Duha. Molimo, da bi jo znali posnemati.

p. Franc Cerar

POTRPLJENJE

Bolezen kot izziv

Vdnevh tvoje bolezni je eden velikih izzivov zate učiti se potrpljenja. Nava-jen si, da v svojem življenju vse načrtuješ in oblikuješ. V tvojem koledarju se vrstijo termini tako rekoč dan za dnem. Po tebi je veliko povpraševanje. Mnogi si ne morejo predstavljati, da bi se mogli še naprej opravljati posli, načrti, akcije brez tvoje dinamične zavzetosti.

Čutiš se počaščenega, če drugi rečejo: Brez njega ne gre nič!

In zdaj si iztrgan iz norišnice sej, poslovnih potovanj, večerov z nedoločenim koncem, iz življenja ob dobri jedachi in pijači. Saj je

bilo najvažnejše zate: priznanje in občudovanje z vseh strani. In zdaj je vse drugače: padec namesto višinskega leta, maček namesto prešernega razpoloženja.

Zato ti želim:

Da bi se polagoma spet naučil umetnosti potrpljenja, govornice tihih tonov in upočasnitve svojih hitrih korakov. Ritma tvojega življenja naj ne določajo drugi, temveč ti sam. Spet boš lahko slišal utrip svojega srca. Glasovi ljudi, ki so ti blizu, bodo važnejši kot vse drugo.

Naj bi spet začutil svoje telo, njegovo ranljivost in njegovo moč, in čutil hrepenenja svoje duše, ki je bila tolikokrat prikrajšana.

Naj bi doživel, da tvoje srce postaja drugačno v čakanju na vrnitev moči in tvoja duša spet postaja lahka ko pero.

Upoštevaj spoznanje nekega izkušenega človeka:

Če hodiš, potem hodi;
če sediš, potem sedi;
če ješ, potem jej;
če govoriš, potem govori!
Varuj se tega, da sediš,
in že misliš na stanje,
da stojiš, in že misliš na tekanje.
In če tečeš,
potem si ne domišljaj,
da si že na cilju.

Naj bi se naučil, da so v tvojem življenju časi, v katerih moraš hoditi male korake okrevanja.

Iz Nedelje

KRATKE NOVICE

MARIBOR – V ponedeljek, 2. marca, je v Duhovniškem domu v Mariboru umrl v starosti 82 let naslovni škof dr. Vekoslav Grmič, prej župnik na Vranskem, mariborski pomožni škof in kapitularni vikar ter profesor in ravnatelj bogoslovja. Na pokopališču v Pobrežju ga je 23. marca pokopal mariborski škof dr. Franc Kramberger. (Ave Maria)

Nočni nogomet

Michel Quoist – Prevedla METKA MIZERIT

Večkrat si ljudje želijo, da bi bili daleč od kraja in časa, v katerem živijo. To je zelo nevarna iluzija. Proti Božji volji za nas ni mesta na svetu.

In on je dal, da so nekateri apostoli, drugi preroki, spet drugi pastirji in učitelji, da se sveti usposablajo za opravljanja poslanstva pri oblikovanju Kristusovega telesa, to vse dotlej, dokler vsi skupaj ne pridemo do edinosti vere in do spoznanja Božjega Sina, do popolnega človeka, do svoje polne doraslosti v Kristusu (Ef 4,11-14).

Prijeten večer je utripal nad šestdeset tisoč sencami. Ko so žarometi zeleno pobarvali žamet velikega travnika, se je zaslišal glas množice. Piščalka je zapiskala, začela se je igra. Žoga je »letala« od igralca do igralca, kakor da bi bilo že vse prej pripravljeno, načrtovano. Kotalila se je po tleh ali pa »letala« nad glavami. Vsak igralec je bil na svojem mestu, sprejel je žogo in jo z mojstrskim dotikom poslal naprej. Vsak je izpolnil svoje poslanstvo, vsak je opravil, kar je bilo predvideno. Ker se je vsak čutil del enote, je žoga počasi, vendar z gotovostjo napredovala. Ko si je nabrala dovolj moči in napora vseh, ko je združila srca

enajstih igralcev, se je moštvo pognalo in izstrelilo gol zmage.

*

Gospod, ko se je po igri množica gledalcev razhajala, sem premišljeval, da je zgodovina človeštva za nas kot dolga nogometna igra. Zate je obred, ki se je začel v zori časov in se ne bo končal, dokler zadnji igralec ne bo izpolnil zadnje daritve. Gospod, spoznal sem, da ima na tem svetu vsak izmed nas svoje mesto.

Ti si nas predvideval od vekomaj. Poslal si nas v ta čas, ker nas potrebuješ tukaj in sedaj. Potrebujejo nas naši bratje in mi jih potrebujemo.

Gospod, razumem, da ni važno mesto, na katerega si me postavil, ampak natančnost in globina moje prisotnosti. Ni važno, če sem branilec ali napadalec, važno je, da sem najboljši, kar moram biti. Gospod, tukaj pred Tabo je moj delavni dan.

Sem z rokami v žepu kritiziral napake in napor drugih? Sem dobro branil svoj položaj in kadar si Ti pogledal na igrišče, si me našel na mestu?

Sem dobro sprejel »žogo« sosedu in jo oddal proti središču? Sem dobro služil drugim, ne da bi pri tem gledal nase in se bal, da me bodo drugi zasenčili? Sem se boril do konca, kljub napakam, udarcem, ranam? Sem dobro odigral svojo vlogo, ne

da bi pozabil, da je pred Božjimi očmi vsako delo važno? Sedaj bom legel k počitku. Če me boš jutri zopet izbral za tole našo igro, bom igral, vsak dan, vse dni. Daj Gospod, da bo naše delo, delo mojih bratov kot svečana daritev, ki jo Ti pričakuješ od nas, da bomo takrat, ko boš Ti določil konec našemu življenju, izbrani za nebeški pokal.

Vse

O znanjanje Evangelija spremljajo trije odgovori: navdušenje, strah, ali pohujšanje. Vzbuja najbolj silovit odpor, ker nasprotuja grehu in »svetu«.

Vsakič, ko se zvestemu človeku približa Evangelij, čuti, da se tresejo najgloblja načela njegovega življenja. Kristus ne sprejema polovičarstva.

Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse grdo o vas lažnivo govorili. Veselite se in vriskajte, ker je vaše plačilo v nebesih veliko. Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami (Mt 5, 11-12).

Ne mislite, da sem prišel zato, da prinesem na zemljo mir; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč (Mt 10, 34).

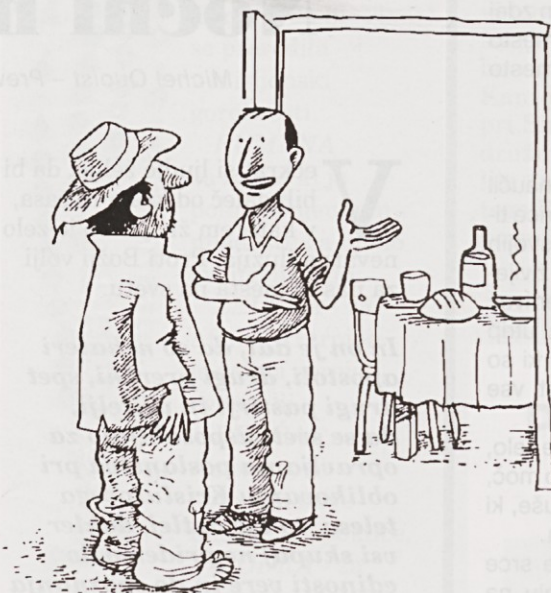
Če vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil prej kakor vas.

Če bi bili od sveta, bi vas svet kot svoje ljubil; ker pa niste od sveta, ampak sem vas jaz izbral od sveta, vas svet sovraži.

Spominjajte se besed, ki sem vam jih rekel:

»Služabnik ni večji kot njegov gospodar.

Če so preganjali mene, bodo tudi vas.«

Duhovnik je razlagal Evangelij, ki ga je sam tudi živel. Mali, ubogi so bili navdušeni; veliki in bogati so se pohujševali. Pomislil sem, da bi bilo dovolj razlagati Evangelij, da bi se tisti, ki pogosto prihajajo v cerkev, oddaljili in bi jo napolnili tisti, ki je ne poznajo.

Pomislil sem, da je slab znak za kristjana, če ga cenijo »dobri ljudje«.

Mislim, da bi bilo potrebno, da bi ljudje za nami kazali s prstom in govorili, da smo norci ali revolucionarji.

Mislim, da bi bilo potrebno, da bi nas tožili in hoteli odstraniti.

*

Gospod, danes se bojim, ker vem, da je tvoj Evangelij strašen:

lahko je poslušati razlago, lahko je tudi ne mu nasprotovati, ampak živeti ..., živeti ga je težko.

Gospod, bojim se, da se motim.

Bojim se, da sem preveč zadovoljen s svojim poštenim življenjem;

bojim se svojih dobrih navad, ki jih smatram za vrednote.

Bojim se svojih majhnih naporov, ki naredijo vtis, da napredujem.

Bojim se svojih dejavnosti, ker verjamem, da sem popolnoma predan. Bojim se svojega vpliva; domišljam si, da spreobračam življenja. Bojim se tega, kar dam, ker mi razkrije to, česar ne dam. Bojim se, ker je veliko ljudi ubožnejših kot jaz: imajo nižjo izobrazbo, so manj razviti, imajo slabšo streho, slabšo obleko, so slabše hranjeni, nihče jih ne

poboža, so manj ljubljene. Gospod, ker zanje ne storim dovolj. Ker zanje ne storim vsega.

Moral bi dati vse, da ne bi bilo več trpljenja na svetu.

Gospod, potrebno bi bilo, da bi jaz dal vse, vse in vedno.

Potrebno bi bilo, da bi jaz dal življenje.

Vendar ne, ni res.

To ne more biti zapoved za vse.

Pretiravam, moramo biti razumni.

*

Sin moj, le ena zapoved je za vse:

»Ljubi z vsem srcem, z vso dušo, z vsemi svojimi močmi.«

KRATKE NOVICE

TIMPHU – Himalajska država Butan je prva na svetu popolnoma prepovedala kajenje. Prepoved velja za vse, razen za kralja, ki pridno kadi naprej, čeprav je obljubil, da bo zmanjšal število pokajenih cigaret na dan. (*Ave Maria*)

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Ker je več krščanskih cerkva in še več krščanskih sekt, vprašujem, kako naj katoličani sebi in drugim dokažemo, da je prav Katoliška Cerkev edino prava Kristusova Cerkev. Ne pričakujem ne vem kako dolgega odgovora, vendar pa tolikšnega, da bo zadostil moji, upam, upravičeni radovednosti.

Ze Kristus sam je napovedal, da se bodo poleg prave Cerkve v teku časov pojavile krive vere in sekte. Tako pravi v evangeliju sv. Mateja: »Pojavili se bodo lažni Kristusi in lažni preroki... Mislite na to, naprej sem vam povedal« (24,24). Nekaj podobnega je napisal sv. Pavel kristjanom v Galaciji: »Drugega evangelija dejansko ni. Pač pa so nekateri, ki vas varajo in hočejo Kristusov evangelij spremeniti. Toda tudi če bi vam mi sami ali pa angel iz nebes oznanjal drugačen evangelij, kakor smo vam ga oznanjali mi, naj bo zavržen« (1,8).

V svetu je res več cerkvá in mnogo krščanskih sekt. Vse te so po svojem nauku bolj ali manj oddaljene od pravega Kristusovega nauka, čeprav imajo seveda tudi mnogo pravilnega njegovega nauka, a katoličani trdimo, da je ta v celoti prisoten le v katoliški Cerkvi. Nekateri zunaj katoliške celo zagovarjajo mnenje, da ta množica nekatoliških krščanskih cerkva in sekt ni nič tako hudega, da le priznavajo skupne temelje krščanske resnice. Češ, da je glavno, da vse te verujejo v enega in istega Kristusa, čeprav se v manj važnih rečeh ne skladajo z njegovim naukom, torej tudi ne z naukom katoliške Cerkve. Še več, nekateri celo menijo, da je ta množica različnih cerkva in sekt znotraj krščanstva celo neko znamenje bogastva. Da Bog nima nič proti temu, da se mu eni ljudje bližajo tako, drugi pa drugače, da ga eni tako častijo, spet drugi pa malo drugače.

Kaj odgovoriti na to? To, da je Kristus ustanovil samo eno Cerkev, »svojo Cerkev« in da je le tej eni obljubil, da je peklerska vrata ne bodo premagala (Mt 16,18). In ker jo je ustanovil za vse čase, je jasno, da mora ta ena Cerkev obstajati tudi danes. Katera je to? Tista, ki je takšna, kakršno je on ustanovil. To je pa le katoliška Cerkev. Vse druge so se v tej ali oni temeljni točki izneverile Kristusovemu nauku. In da Kristusu ni vseeno, če obstaja več Cerkva, je jasno pokazal s tem, da je molil, da bi bili vsi njegovi učenci tako eno, kakor je On eno z Očetom.

Samo ena Cerkev more biti prava Kristusova Cerkev in ta ne more biti druga kot tista, ki jo je on zgradil na Skali, Petru in drugih apostolih. Le

tem je zagotovil, da bo z njimi »vse dni do konca sveta«. Na tem temelju, Petru in apostolih, pa ni zgrajena nobena druga kot le katoliška Cerkev. To ugotoviti in trditi ni stvar napuha, temveč je le vzeti resno Kristusovo obljubo, da bo samo s svojo Cerkvijo in v njej do konca časov. S tem pa nikakor ne trdimo, da smo katoličani boljši Kristusovi učenci kot pripadniki kakšne druge krščanske cerkve ali celo sekte. To odvisi od vsakega posameznika, kako resno vzame svojo vero in hojo za Kristusom. Brez dvoma je v drugih Cerkvah in celo sektah tudi mnogo dobrih Kristusovih učencev, ki se v veliki večini najbrž ne zavedajo, da niso v pravi Kristusovi Cerkvi. Zato je odgovornost nas katoličanov veliko večja, ker vemo, da smo v pravi Cerkvi in še zdaleč nismo to, kar bi morali biti.

2 - Ali so ljudje dolžni iskati pravo vero ali pa se lahko zadovoljijo s tisto, v kateri so bili rojeni ali ki jo zato tudi smatrajo za pravo? Krščanstvo trdi, da je edino prava vera, a tudi druge, ki so v marsičem nasprotno krščanstvu, trdijo isto. Kaj reči k temu?

Ljudje smo dolžni iskati in najti, v kolikor je to vsakemu mogoče, pravo vero. Ker so namreč verstva v mnogočem nasprotna eno drugemu, ne morejo biti vsa prava. In Bog ima nedvomno pravico, da mu služimo in ga častimo s pravo vero. In če je on sam kako vero razodel, smo dolžni prav to sprejeti, po njej živeti in mu izkazovati čiščenje, kakor ga je sam razodel.

Dejstvo je, da so ljudje, ki mislijo, da so v pravi veri, in drugi, ki dvomijo, če je vera, ki jo izpovedujejo, res prava vera. Prvi od teh, torej tisti, ki so iskreno prepričani, da so v pravi veri, nimajo nobene dolžnosti, da bi iskali kako drugo, tudi če v resnici niso v pravi veri. Motijo se v dobri veri in to jih oprošča, da bi morali iskati kako drugo. Zakaj bi

iskali drugo, če so trdno prepričani, da je njihova prava. Oni drugi pa, tisti namreč, ki resno dvomijo, če je njihova vera prava, so pa dolžni, da pridejo iz svojih dvomov. Resno se morajo truditi, da bi končno le našli vero, ki jo bodo spoznali za pravo. Vsi ljudje morajo namreč Boga častiti in mu služiti le v pravi veri. Od vseh različnih ver pa more biti prava le ena, ker si od obstoječih druga drugi v marsičem nasprotujejo. Mi katoličani smo trdno prepričani, da je prava vera le krščanska vera, ker jo je človeštvu razodel Bog sam in jo po svojem učlovečenem Sinu Jezusu Kristusu tudi kot edino pravo ljudem izkazal. Medtem pa so druge vere le sad človekovega lastnega iskanja, ne pa od Boga razodete.

Sam zdrav čut človeka uči, da kadar gre za zelo važne zadeve, človek ne sme in ne more živeti v dvomu. Da mora torej vse storiti,

da pride do resnice. In pri veri gre za silno važne stvari – nič manj kot za človekovo večnost. Nihče ne more mirne vesti sprejeti dvoma o tem, kaj mora storiti in kako mora živeti, da bo dosegel svoj večni cilj, smisel svojega življenja. Zatorej ne sme in ne more živeti v dvomu, če je ali ni v pravi veri, če torej ve ali ne ve, kako mora živeti, da pride v srečno večnost. Brezbrižno se izmikati tem najvažnejšim življenjskim vprašanjem je človeka nevredno in lahko usodno.

Kdor dvomi o tem, če je njegova vera prava, se mora torej truditi, da premaga dvom in pride do resnice. To pa ni vedno lahko. Naprotno, včasih je zelo težko. Vzemimo za primer mohamedance. Njihova vera ima precej prvin, ki so podobne krščanski veri, ker jih je Mohamed, ustanovitelj te vere, pač prevzel iz krščanstva. Zato in še iz mnogih drugih razlogov najbrž večina muslimanov nikoli ne

podvomi, da morda njihova vera ni prava. Temu je treba dodati še dejstvo, da nimajo možnosti, da bi se seznanili s kako drugo vero, še najmanj s krščansko, ker je večini od njih Sveto pismo nepoznano, ker nimajo dostopa do njega. Poizvedovati po kaki drugi veri je po njihovem izdaja lastne. Ko bi imeli prost in lahek dostop do evangelijev, bi bila njihova spreobrnjenja k krščanstvu gotovo pogosta, ker pa tega nimajo, so izredno redka.

Na gornje vaše vprašanje lahko na kratko odgovorimo tudi z enim samim stavkom znamenitega znanstvenika in filozofa Blaža Pascala: »Obstajata samo dve vrsti modrih ljudi na svetu: po eni strani tisti, ki ljubijo Boga iz vsega srca, ker ga poznajo, in tisti, ki ga iščejo iz vsega srca, ker ga ne poznajo«. Tudi iskanje neznanega Boga je namreč že nek način njegovega češčenja.

KAJ MISLI CERKEV O PRESADITVI ORGANOV?

Presaditev organa nekemu bolniku (transfuzija, presaditev kostnega mozga, kože, ledvice, srca...) je medicinsko dejanje, ki ima samo na sebi dober namen. Vendar pa je potrebno upoštevati določene pogoje.

* Kadar živ človek daruje kri, kostni mozeg, ledvico, se mora izogniti vsakršnemu trgovanju. Nihče ne sme razpolagati s svojim telesom ali s telesom drugega, da bi iz tega potegnil dobiček, tudi če s tem drugemu naredi uslugo.

* Darovanje sperme ali jajčeca pa je povsem druge narave, kajti ne gre za zdravljenje, ampak za prenos življenja, ki se sme izvršiti samo v

spolnem dejanju med zakoncema. To darovanje nasprotuje spoštovanju zakonske zveze, tudi če je storjeno iz ljubezni.

* Mrtvemu človeku se ne sme odvzeti nobenega organa, če pokojnikova družina tega ne dovoli ali če je pokojnik v času življenja temu nasprotoval.

* Kadar gre za umirajočega ali človeka v stanju globoke nezavesti, se njegovih organov ne sme odvzeti brez gotovosti o njegovi smrti. Vsaka praksa, ki bi tem pravilom nasprotovala, bi bila v nasprotju z dolžnim spoštovanjem vsake človeške osebe.

Pričevanje Kostni mozeg za sina

Najin prvi sin je umrl zaradi prirojene bolezni. Njegov mlajši brat je zbolel za isto boleznijo in z ženo sva obupano iskala darovalca kostnega mozga, ki bi rešil najinega mlajšega sina. V tej preizkušnji sva srečala mladega duhovnika, ki nama je veliko pomagal. Zahajati sva začela

v manjšo molitveno skupino, kjer sva redno, pogosto v solzah, molila za mlajšega sina. Nekega jutra mi je žena zaupala, da sluti, da je noseča. Zaradi vseh preizkušenj, ki sva jih že prestala, sem ob novice ostal zadržan. S prijateljem, duhovnikom, sva veliko molila in premišljevala. In tako sva se z ženo odločila, da se na to pot odpraviva v zaupanju in nosečnost izročiva Bogu. Devet mesecev pozneje je žena rodila zdravo deklico. Testi primerljivosti njenega in sinovega kostnega mozga so bili pozitivni. V tem sva videla božji poseg. Najina vera se je okrepila in na prihodnost najinega sina sva začela gledati z zaupanjem. Medtem se je njegovo stanje slabšalo in presaditev kostnega mozga je postala nujna. Krištof je odšel v bolnišnico. Zdravniki so presadili mozeg njegove mlajše sestrice. Po nekaj mesecih je najin sin okreval in naši obiski v bolnišnici so postali vse redkejši. Danes je najin sin rešen: igra se, skače, se smeje in normalno hodi v šolo. Z ženo slaviva Boga, kajti to je Njegovo delo, saj je prisoten in deluje v našem življenju.

Martin

SPRAVA V DRUŽINI

Številni ljudje trpijo zaradi tega, da je lastna družina sprta. Brat ne govori več s sestro. In oba poskušata dobiti mater na svojo stran. Ta se čuti notranje razdvojena in ne ve, kaj naj stori. Vsi moralni pozivi, naj se kot kristjana med seboj spravita, so zaman. Pogosto so prepiri zaradi dediščine povzročili tako globoke prepade, da jih nihče ne more premostiti.

Molitev za družinske člane je gotovo lahko pomoč, da v vsakem prebudimo duha sprave. Pogosto so rituali pomoč, da premagamo dolgoletni spor.

Morda pa le pomaga

Neki oče mi je pripovedoval, da svojemu sinu, ki se je v prepiru ločil od družine, vsako leto za rojstni dan in za božič napiše prijazno kartico. Mati mu očita, da je to vse skupaj brez pomena.

Toda oče vztraja pri tem ritualu. Jaz sem ga potrdil v tem. Morda bo ritual vendarle nekega dne povzročil spravo v sinovem srcu.

V vsaki družini so vedno znova spori. Zakonci pogosto gredo preko malih vsakdanjih žalitev. In naenkrat se razvije agresija. Zakonca ne razumeta več drug drugega. Ali pa se pojavi spor, pri katerem izbruhnejo na dan vsa potlačena čustva.

Neka zakonca sta mi pripovedovala, da se pogosto prepirata. Ko se je mož prav razjezil, mu žena reče: »V Jezusovem imenu mi moraš odpustiti.« To ga še bolj razkači. To ni dober ritual. Potem je že boljši ritual, ki ga prakticirata neka druga zakonca. Vedno ko zaradi kakega spora vlada v hiši slabo vzdušje, prižge eden poročno svečo. To je potem za drugega znamenje, da mu je skupna ljubezen važnejša kot spor.

Ozračje za spravo

Ritual daje drugemu čas, da se lahko njegova čustva zbistrijo. Sveča ustvarja ozračje, ki bo drugemu kdaj omogočilo, da se približa drugemu in mu reče, da mu je žal zaradi spora ali da kljub različnosti mnenj držita skupaj.

Če se v družini ne govori o čustvih, potem se uleže zaradi neizgovorjenih čustev, zaradi pogosto nezavestnih žalitev in nesporazumov plast prahu na sožitje. Človek ne vidi več drugega, kakršen je, temveč samo pod oblakom prahu.

Sv. Benedikt svetuje opatu, naj vsak dan dvakrat glasno moli očenaš pred skupnostjo, da se bo očistilo ozračje med brati. Tako potrebuje tudi vsaka družina pravne rituale, da ustavimo čustveno onesnaževanje okolja in omogočimo novo sožitje. Tak ritual bi lahko bil skupni očenaš ali vsakdanji blagoslov, pri katerem oče ali mati otroku naredi križ na čelu.

Iz Nedelje

LJUBLJANA – Predsednik Slovenske škofovske konference mariborski škof dr. Franc Kramberger in minister za obrambo Karl Erjavec sta se na sestanku 3. marca 2005 dogovarjala o ustanovitvi vojaškega ordinariata in ugotovila, da ni za njegovo ustanovitev nobene načelne ovire. Upanje je, da bo Sveti sedež v doglednem času imenoval tudi vojaškega škofa v okviru Slovenske škofovske konference. (Ave Maria)

SALZBURG – Ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je januarja 2005 postal redni član Evropske akademije znanosti in umetnosti in se je 5. marca udeležil njenega plenarnega zasedanja v Salzburgu. V razredu za svetovne religije akademije se je tako pridružil nekdanjima metropolitoma Alojziju Šuštarju in Francu Rodetu ter profesorjem teologije Jožetu Krašovcu, Stanku Ojniku in Alojziju Slavku Snoju. (Ave Maria)

TÜBINGEN – Arheologi iz univerze v Tübingenu v Nemčiji so odkrili flavto iz kosti mamuta, staro 35.000 let. Gre za najstarejši glasbeni instrument na svetu. Flavto so rekonstruirali iz 31 delčkov, ki so jih našli v neki jami v nemških gorah. Mamut, bližnji sorodnik azijskega slona, je izumrl pred manj kot 10.000 leti. (Ave Maria)

ŽENEVA/BANGKOK – Po podatkih Organizacije Združenih narodov več kot 1,1 milijarde svetovnega prebivalstva nima dostopa do pitne vode, 2,4 milijarde pa jih nima urejenih osnovnih sanitarnozdravstvenih razmer, zaradi česar vsako leto umre več kot tri milijone ljudi. Po zadnjih ocenah zaradi slabih higienskih razmer in umažane vode samo v Aziji vsak dan umre skoraj 3.000 otrok, mlajših od pet let. (Ave Maria)

Biseromašnik ANDREJ POGAČAR

Življenjski podatki

Gospod jubilant je bil rojen v Kamniku 12. oktobra 1919. Obiskoval je škofijsko klasično gimnazijo v Ljubljani. Bogoslovne študije je začel v Ljubljani, jih prekinil zaradi begunstva pred komunizmom in jih končal v slovenskem begunskem semenišču. Za duhovnika je bil posvečen 17. junija 1945 v Zermanu pri Trevisu (Italija) in bil inkardiniran v ljubljansko nadškofijo.

Nekaj časa je bil na študiju cerkvene glasbe v Rimu, nato pa je bil učitelj koral v slovenskem semenišču. V italijanskih begunskih taboriščih je organiziral in vodil Emigrantski pevski zbor.

Leta 1948 se je izselil v Argentino, kjer je bil osem let stolni kaplan v provinci San Luis. Leta 1955 se je izselil v Čile in vsa leta deloval v župniji Sv. Petra v Curacautinu (škofija Temuco), najprej kot kaplan, kot župnik pa od 1987 do upokojitve leta 1995. Kot glasbenik je organiziral in vodil pevske zборе; na fari se je

posvečal Katoliški akciji in Bibličnim krožkom ter urejal farni list. Postavil je štiri podružnične kapele. Deloval je tudi kot profesor francoščine na gimnaziji.

Gospod Andrej Pogačar je daroval svojo biserno mašo (60 let duhovništva) najprej v svoji fari 17. junija tl., nato pa v Komendi pri Kamniku (avgusta 2005).

Gospod jubilant sam o sebi

Moj duhovniški poklic se začne z rojstvom, ko me je mama bolnega novorojenčka izročila Mariji in sem potem kmalu ozdravel. Že v otroških letih, ko sem bil ministrant v bližnji frančiškanski cerkvi, se mi je pričela vzbujati želja, da bi postal duhovnik. Moji starši so bili globoko verni, cerkveni pevci in v prijateljstvu s patri frančiškani. Poklic mi je zorel brez težav in dvomov, kot da je bilo čisto naravno, da grem v semenišče po končani gimnaziji v Škofjovih zavodih. Pogosto sem v mislih sanjal, kako bom pastiroval v kakšni gorski fari kje na Gorenjskem. Pa je Bog odločil drugače! V duhovnika sem bil posvečen daleč od domovine, v vasici Zerman blizu Trevisa na severu Italije. Skoro dve leti sem preživel usodo beguncev v italijanskih taboriščih. Med tem so se oglasili iz Argentine škofje in nas povabili duhovnike k njim in nam plačali vožnjo. Po osmih letih službovanja v stolnici v San Luisu sem dobil povabilo od slovenskega župnika g. Janeza Moharja na jugu Čila, naj pridem k njemu. Povabila sem bil zelo vesel. Z malo težkim srcem sem se poslovil od stolnice, kjer so prav tedaj začeli postavljati orgle. V Čilu sem se kmalu počutil kot doma. In tako sem ostal in ostajam v mestu Curacautín že kar 47 let!

Kdaj sem bil najbolj srečen? Brez dvoma leta 1955, ko sem po več kot desetih letih mogel objeti svojo ljubo mamo in brata,

ki sta prišla k meni na Koroško in sta bila prvič pri moji sv. maši. Razen tega si upam reči, da sem bil vedno srečen, da sem duhovnik, zlasti sem srečen, kadar moram maševati trikrat na dan, spovedovati in obiskovati sedem podružnic, oddaljenih 40 km od mesta. Kot duhovnik nisem občutil preganjanja, ker sem pač bival v zamejstvu. Vendar pa mi ostaja v neizbrisnem spominu tragedija, ki sem jo doživel na Turjaku. Tam so pobijali kot v klavnici! V strahu in trepetu sem molil in prosil Boga, naj mi ohrani življenje in mi da milost, da postanem duhovnik »vsaj za en dan«. Bil sem v četrtem letniku bogoslovja. In Bog me je uslišal in mi podaril ne samo en dan, temveč kar 60 let duhovništva!

V spominu ohranjam celo vrsto duhovnikov, ki so me spremljali na poti do oltarja: svetniška ravnateljca semenišča Nadraha in Vovka, škofa Rožmana, pomožnega škofa Leniča, v zamejstvu pa še posebej kanonika Kraljiča in špirituala Žaklja. Pri vseh sem občudoval njihovo zvestobo in predanost v skrbi za duše.

V Čilu se stalno spominjam pokojnega župnika g. Janeza Moharja, ki sva sodelovala kar 32 let v dušnem pastirstvu. Od petih slovenskih duhovnikov v škofiji Temuco ostajava samo še g. France Okoren in jaz, ostali trije, upam, da so že pri Bogu.

Kaj naj bi svetoval mladi generaciji duhovnikov? To, kar sem imel sam vedno pred očmi: biti misijonar v neprestani skrbi, kako oznanjati Kristusa čim več ljudem. V kolikor je znano, ne vem za nobenega misijonarja, ki bi »izpregel«. Biti zaljubljen v Evharistijo; uresničevati »teologijo osvoboditve« preko spovednice; širiti češčenje Presvetega Srca Jezusovega; otroško ljubiti Marijo; imeti rad ljudi in jim biti na razpolago ves in vsak dan. Skratka, biti iz srca PASTIR!

Andrej Pogačar

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (14)

Zapori

Na slabo razsvetljenem hodniku je sredi obo-
roženih stražarjev čakalo že nekaj mož in
fantov. Komaj sva se jim z Ivanom pridružila,
so nas že gnali po hodnikih naprej, potem po
stopnicah in končno na neko vojaško transportno vozilo,
ki je čakalo pred vrati. Bilo nas je precej. Zapuščali smo
enega od koncentracijskih taborišč, ki jih je Sloveniji tisto
leto pripravila rdeča »svoboda«.

Sprva ob slabi svetlobi nisem nikogar prepoznal,
potem pa sem le zagledal nekaj znanih moščanskih
obrazov. Nekdo je šepnil, da smo vsi od Slovenske legije.
Bili smo posebej izbrani. To je pomenilo ali Kočevje ali
sodnijske zapore.

Bilo je zadnje. Med vožnjo smo molčali, ker se nismo
vsi poznali. Nismo vedeli, koga vse so lahko vtaknili med
nas. Vožnja ni bila dolga. Pozno zvečer so se zaprla za
nami težka vrata ljubljanskih sodnijskih zaporov na
Miklošičevi cesti.

Najprej so nas vse popisali, potem pa so nam vzeli
prtljago. V mojem primeru je bil to skoraj prazen, umazan
nahrbtnik, iz katerega sem moral vzeti poleg odeje še
menažko in žlico, kar je bilo dobro znamenje. Ostalo so
zapisali in spravili v prostoru za železno mrežo. Potem
smo čakali, da nas po dva ali po tri odpeljejo po dolgih,
slabo razsvetljenih hodnikih proti celicam. Ključi so
rožljali, pazniki in vojaki OZNE so odpirali železna vrata
in jih z ropotom zaklepali za vsako skupino. Prvič sem
videl resnične zapore od znotraj.

Kovinski zvoki železnih zapahov, treskanje težkih
vrat, odmevi korakov so ustvarjali posebno ozračje.
Zidovi so bili debeli, hodniki zaprti z rešetkami iz debelih
jeklenih palic, vrata okovana. Človeškega glasu ni bilo
slišati. To je bila ječa.

Prišel sem na vrsto. Paznik je odbral tri in nas v
spremstvu dveh oboroženih oznovcev vodil v notranjost
sodnijskega poslopja. Vsak hodnik je bil posebej za-
mrežen, paznik je odklepal in zaklepal. Levo in desno so
se vrstila rjava vrata celic. Paznik je odprl ena od vrat in
porinil skozi nje prvega od nas. Jasno je bilo, da nočejo,
da bi nas bilo več iz iste skupine skupaj. Naredili smo
nekaj korakov. Spet so zarožljali ključi in pahnili so me
skozi vrata, na katerih je bila številka 167. To je bila moja
prva celica na sodniji. Nihče ni prižgal luči. V temi sem
padel čez ležeča telesa in nekdo mi je godrnjaje naredil
prostor, kamor sem lahko legel. Imel sem občutek, da je
soba polna pripornikov, a moj prihod očitno med njimi
ni vzbudil pozornosti. Nihče ni črnil besede, čeprav

gotovo niso vsi spali.

Drugo jutro so me zbudili sojetniki. Bili so večinoma
starejši ljudje - sami politični priporniki. Med njimi sem
zagledal Jožeta Pora iz Zelene jame, ki sem ga dobro
poznal. Ta mi je najprej predstavil pisatelja Janeza Jalna,
ne le, ker je bil najbolj poznan prebivalec te sobe, ampak
preprosto, ker je imel ležišče na tleh poleg njegga. Potem
me je predstavil več ko dvajsetim neznanecem, ki so mi
po nekaj dneh postali tako blizu, kakor da bi bili člani
družine.

Sobni starešina, gospod Božič, bivši upravitelj glavne
pošte, se je predstavil sam. Odredil mi je prostor na tleh
ob steni med dvema meni še neznanima jetnikoma.
Naročil mi je, naj se dobro umijem pri umivalni mizi, ki je
bila eden redkih kosov sobne opreme. V ta namen so mi
tisti dan odstopili več vode, kot mi je pripadalo. V zapor
sem namreč prišel ne le ušiv, ampak tudi umazan, kar
sicer pri takih, ki smo prišli iz koncentracijskih taborišč, ni
bilo redkost, a ni bilo sprejemljivo v sobi, ki je razpolagala
z obrokom vode, z metlo in s kiblo. Da v sobi ni bilo
postelj, ne mize in ne stolov, se mi je zdelo kar normalno,
saj jih pri tolikih stanovalcih ne bi imeli kam postaviti.

Ko sem se za silo umil, sem si moral takoj pričeti obirati
uši. Sicer pa je bila tudi tukaj med priporniki določena ura,
ko smo vsi iskali po sebi in v obleki uši, da se ne bi še bolj
razpasle. Kot sem spoznal kasneje, je bilo obiranje uši
takrat del zaporniškega dnevnega reda po vseh sobah.
Dolgo je trajalo, da smo se jih do neke mere rešili, zato pa
so nas pričele kasneje tembolj napadati stenice in bolhe,
ki so bile sicer v manjšem številu vedno med nami. A to je
bilo ob mojem prihodu še daleč.

Čez nekaj dni se mi je uredila prebava. Pomagal je
kruh, ki so ga jetniki na sodniji dobivali dnevno, čeprav v
silno skopih količinah. Seveda je bil v primerjavi s Kranjem
in Šentvidom tudi majhen košček pravo obilje. Ko sem po
dolgih tednih držal v rokah rezino koruznega kruha, mi je
bilo, da bi jokal od veselja. Kasneje je koruzne hlebčke,
ki jih je moral sobni starešina z nabrušeno žlico razrezati
na enake koščke, zamenjal kruh temne barve, ki ga je bilo
malo več in ga je bilo tudi lažje deliti.

Kmalu sem ugotovil, da imajo skoraj vsi priporniki
ročaje žlic bolj ali manj nabrušene. Tudi jaz sem se kmalu
lotil svoje. Ure in ure sem po strokovnih nasvetih že
izkušenih sotrpinov drgnil ročaj svoje železne žlice toliko
časa ob rob umivalnika, ob železno rešetko na oknu ali
ob drugo žlico, da je dobil primerno ostrino. Pazniki pri
preiskavah verjetno namenoma žlic niso pregledovali.

Hrana je bila sicer slaba, a kdor je prišel iz zavodov,
se ni imel nad čim pritoževati. Že zvončkljanje kotlov
po hodniku, ki ga je bilo slišati trikrat na dan, ko so
bili še daleč, komaj so jih prinesli v nadstropje in so se
potem bližali, dokler niso zaropotali tik pred vrati, je bilo
poseben užitek, ki je pravočasno sprostil naše želodčne
sokove, da smo jedli z užtkom tudi repno vodo in da s
prebavo ni bilo težav. Nezabeljene kuhane repe sem se
preobjedel tiste mesece do take mere, da se je od takrat
izogibam, kjer in kolikor le morem.

V celici 167, ki je bila nekoč zgrajena za osem
oseb, je bila sicer gneča, a ne taka kot sem je bil vajen

iz Škofovih zavodov. Kljub pomanjkanju prostora smo redno dvakrat na dan hodili po kake pol ure po sobi v krogu. To je bil naš sprehod. Imeli smo svoj lasten dnevni red, ki je predvideval zvečer tudi po eno uro zabave. Vsak je moral takrat kaj pripovedovati. Sedeli smo na tleh ob steni in lepo nam je bilo, ker smo bili vsi prijatelji med seboj kljub strahu, ki je prežal za vrati.

Včasih smo peli in večkrat smo se do solz nasmejali pisatelju Janezu Jalnu, ki je znal kot nihče drugi pripovedovati šaljive zgodbe. A to je bilo le tisto uro, ki je bila namenjena skupnemu oddihu. Spomnim se, kako nam je nekega večera pripovedoval naš sobni starešina, dobri gospod Božič, že starejši in zelo razgledan mož, kaj vse je doživel med prvo svetovno vojno, ko je padel v rusko ujetništvo. Tam se je prvič srečal z boljševiki in bil, kot je pripovedoval, ozdravljen komunizma za vse življenje. Ob drugi priložnosti nam je v skrbno pripravljenem predavanju razlagal, kako deluje pošta. Kot nekdanji direktor te častitljive ustanove nam je opisal podrobnosti ljubljanske pa tudi svetovne poštne mreže. Spet drugič je pravil, kako je bilo in kaj vse je doživel v zaporih OZNE na Poljanskem nasipu, v prostorih nekdanje umobolnice, kjer je bil zaprt precej časa takoj po aretaciji. Slišali smo na primer, kako se je z Morsovimi znaki pogovarjal skozi steno z nekim angleškim agentom, ki so ga imeli zaprtega v sosednji samici.

Njegove izkušnje iz oznovskih zasliševanj so bile poučne, vendar se je omejeval le na metode in se, kot vsi arestanti, ni spuščal v vsebino zaslišanj. Nikoli nisi vedel, kdo te posluša, pa tudi koga lahko pri naslednjem zasliševanju zlomijo. Naš starešina je bil globoko veren mož, neomajno trden v svojem prepričanju in med nami resnično spoštovan. Marsikomu je bil zgled s svojo prijazno mirnostjo, ki je dobro vplivala na vzdušje med nami.

Tudi name je prišla vrsta, da sem moral nekaj pripovedovati. Ker nisem vedel nič zanimivega iz svoje izkušnje, sem pričel sojetnikom pripovedovati dogodivščine Karla Maya. Všeč jim je bilo in tako sem moral pripovedovati kar več večerov zapored. Sam sem se čudil, da se tako dobro spomnim povesti, ki sem jih nekoč kar požiral.

Čudil sem se, koliko je bilo med nami mož, ki niso imeli najmanjšega pojma, zakaj so jih zaprli. Eden takih je bil prav Janez Jalen, duhovnik, pisec čudovitih povesti, ki sem jih včasih s takim veseljem prebiral. Na vse mogoče načine je ta dobri, a neukrotljivi mož zahteval, da dobi obtožnico, pa so se mu ječarji le smejali. Zahteval je tudi, da ga pride obiskat njegov pisateljski kolega in duhovniški sobrat, bližnji rojak Franc Finžgar, ki je bil vso dobo revolucije na strani OF in bi lahko posredoval za njegovo prostost. Pa ni bilo nič. Končno nismo vedeli, če je bil avtor Ovčarja Marka bolj ogorčen nad komunisti, ki so ga imeli zaprtega, ali nad Finžgarjem, ki je pri vsem tem lepo stal ob strani.

Nekajkrat je Jalen sredi dopoldneva, ko je bilo po zaporih najbolj mirno, pričel kričati in razbijati po vratih. Skušal je prisiliti jetniško oblast, da ga pokliče na zagovor, kjer bi lahko svojo zahtevo po obtožnici izrazil na kakem bolj pristojnem mestu. Vendar brez uspeha.

V znak protesta je nekoč po neuspelem razbijanju po vratih sedel na svoje mesto v sobi in nam pričel pripovedovati šaljivke in vesele anekdote. Kmalu se je vsa soba smejala tako, da smo se valjali po tleh. Ne spomnim se, da bi se še kdaj v življenju tako sproščeno in toliko časa smejal kot tisto dopoldne v zaporu. Seveda je imela pri tem veliko opraviti živčna napetost, ki se je skrivala v vsakem od nas in se je tedaj za hip sprostila. Pazniki, ki so zaslišali naše salve smeha, so kukali skozi lino v vratih in skušali uganiti, kaj se godi. Pa je Jalen pripovedoval svoje zgodbe ravno prav tiho, da jih na hodniku niso mogli razumeti. »*Vidite, mi se smejemo, oni so pa radovedni!*« se je veselil naš pisatelj, ki se je tako vsaj malo maščeval nad pazniki, ki se niso zmenili za njegove proteste.

Tudi ob večernih pripovedovanjih smo Jalna radi poslušali. Navadno, vsaj dokler sem bil v tej sobi, ni govoril o svojih knjigah, le o tem, kako je napisal »Bobre«, nam je pripovedoval kar nekaj večerov. Razlagal je, kako je na svojih sprehodih po Ljubljanskem barju razvijal misel o mostiščarski povesti in kako se mu ni posrečilo, da bi postala zgodba toliko oprijemljiva, da bi lahko pričel s pisanjem. Obiskoval je ljubljanski muzej in si ure dolgo ogledoval razstavljene izkopenine iz dobe mostiščarjev. Zgodba se je v njem počasi oblikovala, a pisati ni mogel. Potem se mu je posvetilo. Odšel je k upravniku muzeja in ga prosil, naj mu posodi vsaj nekaj mostiščarskih izkopenin, da jih bo imel med pisanjem doma pred seboj. Prošnja je bila zavržena, ker omenjeni predmeti v zasebni hiši ne bi bili varni pred zračnimi napadi, katerih takrat Ljubljana sicer še ni poznala, a vendarle niso bili izključeni. Jalen se je odpravil domov in dobil ljudi, ki so mu v kleti iz debelih brun zgradili protiletalsko zaklonišče. Ko je bila stvar končana, je povabil upravnika muzeja, naj si jo ogleda. Kmalu je lahko preselil k sebi v klet del muzejskega zaklada iz dobe barjanskih mostiščarjev. Te predmete je lepo razvrstil po policah ob steni zaklonišča, postavil na sredi mizo, zaprl vrata in v prostoru brez oken, ob žarnici, pričel pisati. Pisal je baje brez težav, dokler ni končal vseh treh knjig.

Kolikor se spomnim, je bil uporni Jalen s svojimi glasnimi protesti izjema v pravilu. Drugi sotrpini so bili vsaj na videz bolj vdani v usodo in seveda tudi manj poznani. Zato so potrpežljivo čakali, da jim kdo pove, kaj naj bi zakrivali.

V celici ali sobi, kot smo rekli, da je zvenelo bolj civilizirano, je vladal že omenjeni dnevni red. Določili smo si ga priporniki sami oziroma tisti sotrpini, ki so bili zaprti pred nami. Tudi starešino, ki je bil za izvedbo reda odgovoren, smo si izvolili. Če so starešino premestili v drugo sobo, smo si izbrali novega, sicer pa je bila ta funkcija trajna in so jo jetniške oblasti upoštevale. Živeli smo v svojem svetu, ločenem od zunanje družbe, ki verjetno ni bila dosti manj pod nadzorstvom partije kot mi. Vendar v našem svetu ni bilo sovražstva. V tej sobi, na primer, smo pod vodstvom gospoda Božiča vsak večer skupaj molili tudi za svoje ječarje in za vse, ki so nam delali krivico.

(Se nadaljuje)

Duhovno življenje je objavilo

SEPTEMBER – OKTOBER

PRED 70 LETI (1935)

Oktohorska izdaja *Duhovnega življenja* nosi številko 100. Uvod vanjo piše urednik, izseljenski duhovnik Josip Kastelec, »na visokem morju«. Odhaja namreč v Slovenijo, da tam pridobi kakega pomočnika za dušno pastirstvo med rojaki v Argentini, obenem pa zaprosi gmotno pomoč za izdajanje revije DŽ. V tem članku razkrije, da je bilo izdajanje revije »tekem svojega kratkega življenja dobrih dveh let večkrat v smrtnih nevarnostih. Naš mladi idealizem in zdravi optimizem sta bila vendar kljub vsemu prevelika, da bi ju mogli vase pogoltniti lačni in kljubujoči valovi sovražnega morja«. Zahvaljuje se vsem »dragim prijateljem širom sveta, v domovini ali na tujem ter za zvesto in nesebično sodelovanje s urednikom, sodelavcem-pisateljem, naročnikom, dobrotnikom, priporočevalcem in širiteljem.« Ko se ozira po širnem morju in zagleda kako ladjo, si misli, da morda pelje tudi številke DŽ. »Saj se vozi *Duhovno življenje* že v prav vse dele sveta, celo v Perzijo-Iran, Indijo, Kitajsko, Avstralijo, da ne govorim o Afriki, o Severni Ameriki, Kanadi, vseh južnoameriških republikah, evropskih deželah, po katerih so se naši izseljenci zlasti razšli ali celo o domovini in v Argentini.«

VELEMESTNA SLUŽKINJA

PEPCA FURLAN – Buenos Aires

Ko sem doma še mlada bila, sem veselo pela, rada molila.

Rožice vse so meni cvetele, ptičke vesele meni so pele, zvezde migljale, rose blestele. Vsaka najmanjša stvarica božja je veselila moje srce.

V mestu mogočnem danes živim, sredi prešerne gospode se malokdaj razveselim, ne rož ni, ne ptičic, ne verne molitve in menda bodo grenke solze, žalostne skušnje, bodočnost brez upa, čisto uničile moje srce.

PRED 60 LETI (1945)

SEPTEMBER

PIREDITEV DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

»Vsak uvideven rojak razume, da je naročnina *Duhovnega življenja* (DŽ) mnogo nižja kot je njen strošek, zato je treba pokriti primanjkljaj. V ta namen se vrši vsako leto velika prireditev, ki je vedno prav lep dogodek, ki zbere obilo Slovencev in tudi mnogo naših prijateljev.« Prireditev je bila 30. septembra v dvorani Don Bosco ulici Solis 252. Izseljenski duhovnik in urednik DŽ Janez Hladnik je za to priložnost pripravil program, sestavljen iz slovenskih pesmi, raznih plesov, kratkih komičnih skečov in filmov. Izpadla pa je na programu predvidena otroška igrice Davida Doktoriča: *Snoparji na Krasu* iz časa fašističnega preganjanja Slo-

vencev na Primorskem. Besedilo pa je bilo nato objavljeno v zadnji letošnji številki DŽ.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Urednik DŽ opozarja: »Nekateri rojaki so mnenja, da bi moralo *Duhovno življenje* zavzeti neko določeno politično smer v zadevi naše domovine. To mnenje je neupravičeno, ker DŽ ni nikak političen organ, temveč je kulturno in versko glasilo, katerega namen je služiti potrebam in koristim rojakov v Argentini. Prav gotovo pa ni nobena potreba Slovencev v tujini, da se med seboj ujedamo, zato DŽ služi glede domovinskih stvari le kot poročevalec, ki obvešča rojake o tem, kar se doma godi. Tudi ne prevzema odgovornosti za zanesljivost objavljenih vesti, ker te podaja take, kakršne dobi uredništvo; očitno tendenciozna poročila pa se ne upoštevajo. Vsak ve, da neprijetnih vesti ne objavljamo z veseljem, toda dolžnost naša je, povedati tudi take stvari, ki niso prijetne, da je tako spolnjena naša poročevalska služba.«

PISMO IZ TRSTA

»Nobenega dvoma ni, da so vsi Slovenci v Trstu bili silno veseli prihoda partizanov. Vse je mislilo, da je vendar enkrat odzvonilo italijanskemu nasilju in da Trst pride pod Jugoslavijo. Toda to prvo veselje je bilo kmalu skaljeno, ko so ljudje videli, da jugoslovanski partizani fraternizirajo z italijanskimi komunisti, ki niso tudi za las boljši proti Slovincem, kot so drugi Lahi. Še bolj je odbijalo, ko so Slovenci videli, da je tem ljudem prvo in vse komunizem in da tega stavijo nad naše slovenske zahteve. Pa tudi način, kako so partizani nastopali, je odbijal. S svojo slabo organizacijo in svojim nastopom, ki je vedno molil pod nos komunistično pest, si niso znali pridobiti prijateljev. Ko so končno

morali pod tujim pritiskom iz Trsta, so bili Slovenci obupani, ker so vedeli, kaj to pomeni. Videl sem partizane na pohodu iz Trsta. Potrti, utrujeni, lačni in slabo opravljeni so se vlekli proti novi demarkacijski črti. Odhajali so iz Trsta obupani, strti, tihi, s smrtnim sovraštvom do zapadnih zaveznikov, zlasti do Angležev, pa obenem s kruto zavestjo, da so s svojim komunizmom in svojo nerodnostjo Slovencem Trst pripravili. Bil je zame strašen prizor.«

PISMO IZ RIMA

»Ko je partizanska osvobodilna vojska vstopila v deželo, so ljudje čakali, kaj bo. Ko so zvedeli grozeče novice, ki so povzročile paniko v deželi, so se pogнали v beg vsi tisti, kateri so kaj nastopali proti komunistom ali slutili kaj neprijetnega od njih. Ljubljanski škof Rožman je hotel ostati na svojem mestu, naj pride kar hoče. Toda drugi so ga pregovorili, da je to nesmiselno, ker je bilo že javno razglašeno, da je obsojen na smrt kot 'kolaboracionist' in da ga bodo brez nadaljnega ustrelili, če ga dobe. Na to prigovarjanje se je vdal in se je umaknil. Umaknilo se je tudi mnogo duhovnikov in nekaj bogoslovcev, kakih 200, kateri so prišli peš na Koroško. Tam so jih prevzeli Angleži in jih razposlali po taboriščih. Vsi ti begunci se nahajajo v skrajni bedi in nujno potrebujejo pomoči. Komunisti so jih postavili na črno listo kot 'kolaboracioniste', a oni trdijo, da je očitek popolnoma neopravičen in zato iščejo zatočišča pri Angležih. Pozneje bodo pred nepristranskim sodiščem dokazali, da so bili dobri domoljubi in da je bila njihova demokratična pravica v odporu proti komunizmu, ki ga je partizansko gibanje uvajalo pod firmo Osvobodilne fronte.«

OKTOBER

ROMANJE V LUJAN

To leto, 7. oktobra, so slovenski rojaki spet romali v Lujan in to po petih letih. Že tedaj so

napravili sklep, da bodo ponovno romali, ko bo vojske konec. Prišlo je okoli 500 rojakov, več kot je bilo pričakovano. Za to priložnost je bila tiskana knjižica slovenskih romarskih pesmi in glavnih molitev. Maša je bila ob 11. uri. Po kosilu so rojaki mogli obiskati tamkajšnji muzej, ob 16. uri pa so bile slovenske večernice s slovesnimi petimi litanijami.

STOLETNICA APOSTOLSTVA MOLITVE

To leto je preteklo 100 let, odkar je zacvetela v Katoliški Cerkvi ta verska ustanova, ki družji 30 milijonov vernikov po celem svetu. Centralni akt stoletnice je bil 28. oktobra, na nedeljo Kristusa Kralja. Ta dan je bil tudi dan posvetitve Republike Argentine Kristusu Kralju. Na Plaza Congreso je bila ob 10.30 slovesna sv. maša, nato pa posvetitev Srcu Jezusovemu. Slovenci so se tudi udeležili te slovesnosti. »Rojaki, pogledajte dobro, kje so naše zastave, da se zberete okrog njih,« vabi izseljenski duhovnik Janez Hladnik.

BOLEZEN DUŠNEGA PASTIRJA JANEZA HLADNIKA

Č. g Hladnik sporoča, da je z nogo že bolje. Kot otrok je imel vnetje petne kosti, ki se mu je zopet ponovilo. Opravičuje se, da je moral opustiti marsikatero pot do rojakov, ker je imel predpisan počitek. Operacije ga je rešilo zdravilo 'sulfamida', »če se le stanje ne bo poslabšalo.«

ODPRITE OČI!

DAVID DOKTORIČ

Bratje moji, kaj nas sedanost prebridka uči?
Spreglejte! Odprite oči!
Spoznajte iz svežih dogodkov tako strahovitih,
kako se Gospod drži načel

vekovitih:

Kdor se v krvi napaja,
s krivičnim nasiljem naslaja,
komur merilo brezbožna je strast,
neizprosno drvi v svojo lastno
propast!

PRED 50 LETI (1955)

SEPTEMBER

Prvo obletnico dušnega pastirstva v Mendozi je slavil Jože Horn in z njim so izrekli Bogu zahvalo rojaki, ki tamkaj žive. Zaživele so verske in mladinske organizacije. Dušni pastir redno obiskuje otroke po naseljih in jih poučuje v krščanskem nauku.

11: Na občnem zboru SDO v Buenos Airesu je bilo izvoljeno sledeče vodstvo: predsednica Mara Bidovec in odbornice Anica Štefě, Jožica Leskovic, Marjetka Smersu, Aleksandra Majhen, Olga Prijatelj, Anica Novak, Cvetka Kukovica, Martina Mizerit, Katica Kovač in Vera Kokalj.

KRIŽA TEŽA

JANEZ KAČAR

Gospod, Ti veš, da jaz se branim križa,
ki Tvoja volja meni ga nalaga,
čeprav mi znana Tvoja je razlaga,
da k Tebi pride, kogar križ poniža.

Naj moja volja s Tvojo se ne križa,
to prosim, ko bojim skušnjav se vraga,
naj milost Tvoja v boju mi pomaga
in križa teža naj me k Tebi bliža.

Gospod, odvzemi strah mi pred
trpljenjem,
naj nosim vdano ga in s potrpljenjem,
kot Ti pokazal v svojem si življenju.

Po poti križa daj me Ti voditi,
stopinjam Tvojim pomagaj mi slediti,
da Ti podoben tudi bom v vstajenju!

18: **Romanje Družabne pravde** je bilo v novo seme-niško kapelo v Adrogué.

OKTOBER

9: *Slovenska misijonska zveza* je v cerkveni dvorani v San Justu predvajala film **Žetev je velika**, ki se godi v misijonu Kutack v Indiji. Poleg tega je organizirala več prireditev, ki so imele namen vzbuditi pri rojakih zanimanje za misijonske probleme.

Štiriindvajset slovenskih izobražencev je opravilo **duhovne vaje**, ki jih je vodil dr. Ignacij Lenček.

23: **Na misijonsko nedeljo** so so bile molitvene ure in misijonske prireditve po vseh slovenskih središčih. SMZ je namesto običajnega *Misijonskega zbornika* izdala knjigo Franca Jakliča: **Knoblehar in njegovi sodelavci**.

KRATKE NOVICE

KDO JE BIL TITO? Dr. Aleksandar Matunović je bil od leta 1975 do konca leta 1979 osebni zdravnik jugoslovenskega predsednika Josipa Broza-Tita. V svojih spominih omenjeni zdravnik pritrjuje tistim, ki zatrjujejo, da je

bil Tito skrivnostna osebnost, ki je vedel za mnoge tajne ali bil pri njih udeležen. V pogovoru v novoletni noči 1976 naj bi Tito, rahlo vinjen, svojemu zdravniku dejal: *»Če mislite, da me poznate in veste, kdo je Tito, se hudo motite. Tega tudi ne boste nikoli zvedeli. Tita ni nobeden poznal, niti ga ne bo poznal. Jaz sem Faust, doktor moj. Tako zdaj veste, kdo sem. Ne samo Goethejev doktor Faust, ampak Faust vseh Faustov.«* (Op.ur.: Faust je bil človek, ki je po nemški ljudski legendi prodal svojo dušo hudiču v zameno za bogastvo in užitek tega sveta. Nemški književnik Goethe je po tej legendi napisal znano dramo.) (Novi glas)

iz naše kronike

METKA MIZERIT

BUENOSAIREŠKO GLEDALIŠČE V SLOVENIJI. Skupina igralcev slovenskega gledališča iz Buenos Airesa je v torek, 14. junija, odpotovala na turnejo v Slovenijo. Pripravili so igro »Striček Vanja« in recitacijo »V znamenju križa« za 60-letnico poboja domobrancev in bega iz domovine.

Na letališču sta jih sprejela Jasna in Gregor Batagelj. V škofovih zavodih v Šentvidu, kjer so stanovali ves čas turneje, jih je pozdravil Boštjan Kocmur, predsednik društva Slovenija v svetu. Z igro Striček Vanja so nastopili po raznih krajih Slovenije in zamejstva. Prvo predstavo so imeli na Goriškem v Štandrežu. Nato so se vrstili nastopi v Predosljah, Šentjoštu, Velikih Laščah, Podbrezjah, Domžalah, v Mestnem gledališču v Ljubljani in v Kovorju pri Trziču. Odpeljali so se na Koroško in z igro nastopili v Globosnici, kjer je bila njihova zadnja predstava. V vsakem kraju, kjer so nastopili, so jih ljudje, predstavniki, gospodje duhovniki in župani ljubeznivo sprejeli ter jim bogato postregli. Na Koroškem so obiskali Šmihel, rojstno vas škofa Gregorija Rožmana, cerkev Gospe Svete in vojvodski prestol. V Ljubljani so se udeležili XII. tabora Slovencev po svetu, ki ga vsako leto priredi SVS. Navzoči so bili pri odkritju plošče našemu pesniku in pisatelju Mirku Kunčiču. Bili so na sprejemu pri nadškofu Uranu. Obiskali so grobišča po Sloveniji, tako Brezarjevo brezno, Lajše in Crngrob. Ustavili so se na Teharjah in ob tej priložnosti recitali priložnostne pesmi. Ogledali so si razstavo novejših zgodovine v Celju. Poromali so v Kočevski Rog, kjer so se udeležili sv. maše, ki jo je daroval g. Pucelj iz Nemčije. Tam so pripravili akademijo z recitacijami Balantiča, Grozdeta in Simčiča. Videli so mozaik patra Marka Rupnika. Krona

njihovega potovanja pa je bil nastop v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. Naši igralci so nastopili z recitacijo V znamenju križa. Z njimi sta sodelovala Bernarda in Marko Fink. Besedilo je izbral Tone Rode. Prireditev je organiziralo društvo SVS. Navzoče je najprej pozdravil predsednik društva Boštjan Kocmur. Nato pa je govoril predsednik RS Janez Janša. Slavnostni govornik je bil g. Božidar Fink. Na akademiji je nastopil zbor Korotan iz Clevelanda s kantato Pozdravljena zemlja (Metod Milač). Dodali so še Naša pesem; na klavirju jih je spremljal prof. Ivan Vombergar. To je bil njihov zadnji nastop. Skupina je s sabo ponesla brošuro Gledališka dejavnost, ki jo je sestavil arh. Jure Vombergar.

DOMOBRANSKA PROSLAVA V SAN MARTINU je bila v nedeljo, 12. junija. Po sv. maši so se rojaki zbrali pred znamenjem Marije Pomagaj, kjer je kulturni referent Viktor Leber zmolil molitve za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji. Program si je zamislila Marta Jenko Škulj in tudi napisala uvodne besede. Lučka Smersu Santana jih je prebrala: Razmišljanja ob 60-letnici poboja slovenskih domobrancev in odhoda naših staršev od doma v begunstvo. Po uvodnih besedah so nastopili članice in člani mladinskih organizacij z recitacijami: Maj 1945 (Aleš Gošar), Slovo od doma (Karel Mausar), Pridi ate in Pridite na gostijo miru (Francka Dular), Kričim (Stanko Janežič), Imejmo slovensko srce (Vladimir Kos), Žalost (Stanko Janežič) in Umri smo (Branko Rozman). Moški zbor je zapel pesem Lux aeterna, Mešani zbor pa Lipa pod vodstvom prof. Lučke Marinčič Kastelic. Lepi umetniški deli, ki sta krasili mizo, sta izdelala Andrej Maček in Tonči Paulič.

Praznovanje DNEVA DRŽAVNOSTI V BALANTIČEVI ŠOLI - Foto: Lučka Oblak ČOP

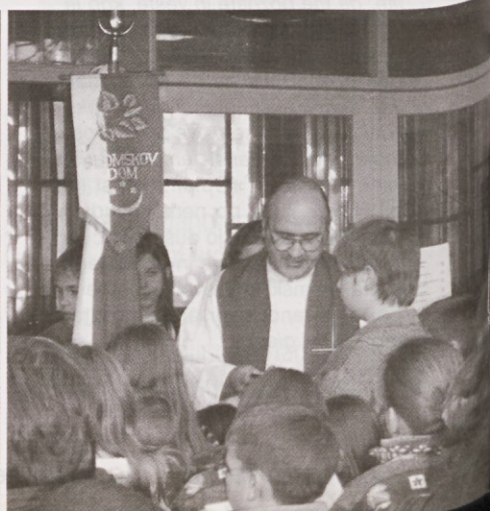
Aleks Mele. Nastopili so šolski otroci in sicer najprej iz nižjih razredov, ki so zapeli očetom priložnostne pesmi. Govor je pripravila Helena Zarnik, nato pa so učenci višjih razredov predstavili prizor, ki ga je za to priložnost napisal Miha Gaser, režiral pa Dominik Oblak. Prireditve so zaključili pevčki otroškega zbora.

nija. Akademijo so pričeli s petjem državnih himen. Ivana Tekavec je sestavila povezavo. Uvodne misli pa je povedala Danica Malovrh. Nato so nastopili otroci posameznih razredov. Pripravile so jih njihove učiteljice. Za konec so vsi nastopajoči, učiteljstvo in starši zapeli pesem: Bog in Slovenija.

NA PRISTAVI so proslavili **DAN DRŽAVNOSTI** in **OČETOVSKI DAN** v nedeljo, 19. junija. Pri maši je prepeval šolski pevski zbor. Na prireditvi sta najprej pozdravila predsednik Pristave Edvard Kenda in predsednik mladine

V BALANTIČEVI ŠOLI so praznovali **DAN DRŽAVNOSTI** v soboto, 25. ju-

SPOMINSKA PROSLAVA NA PRISTAVI je bila v nedeljo, 26. junija. Po sv. maši, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica, je zmolil molitve za rajne. Gospa Vera Kokalj Zurc pa je opisala življenje in smrt svojega očeta Franceta, ki so ga komunisti ubili na domu v navzočnosti žene in hčera, ker se ni uklonil komunističnim zahtevam. Pripovedovala je tudi o dveh bratih domobrancih, od katerih

je bil eden ubit na Teharjah, drugi pa se je čudežno rešil. V drugem delu pa so mladi recitali besedila naših pesnikov in pisateljev: Ne pozabi (K. Mausar), Že dolgo čakam te in Trije so odšli (I. Korošec), Mir (F. Papež), Križ je (T. Rode), Hvala Ti, Gospod (A. Miklavc), Moj ded (B. Golob), in Pridite na gostijo miru (F. Dular). Uvodne besede je posredovala Mirjam Jereb. Program je pripravil Dominik Oblak.

Pod geslom, **Slava vam, naši križarski vitezi – domobranci** so se **ČLANI NAŠEGA DOMA SAN JUSTO** v nedeljo, 26. junija, **POKLONILI SPOMINU PADLIH DOMOBRANCEV IN ŽRTEV REVOLUCIJE**. Sv. mašo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Pri maši je pel Mešani pevski San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Pred spomenikom Franceta Balantiča so opravili molitve in položili venec z napisom: »Slava jim«! V dvorani je pozdravila predsednica doma Mici Malavašič Casullo. Paulinka Grbec je prebrala intervju s starim očetom Slavkom Urbančičem, ki je preživel domobranec. Sledil je odrski prikaz »Slava vam, naši križarski vitezi – domobranci«, ki ga je za to priložnost napisal Vladimir Kos. Pri proslavi so sodelovali učenci višjih razredov Balantičeve šole, mladina in odrasli člani doma. Nastop je bil mogočen. Čudovito sceno je pripravil g. Tone Oblak. Tekst je priredila Ivana Tekavec, ki je skupaj z Blažem Mikličem imela na skrbi režijo.

GLEDALIŠKA SKUPINA SLOMŠKO-VEGA DOMA je pripravila igrano **GUGALNIK**.

Mogočna DOMOBRAVSKA PROSLAVA v NAŠEM DOMU v San Justu.

Krstna predstava je bila v soboto, 2. julija, ponovitev pa 9. julija. Zgodba se dogaja v komunistični Jugoslaviji, gledališka skupina pa jo je postavila na Avellanedo. Igra predstavlja mlad zakonski par, njune križe in težave ter končno srečen razplet. Ob njuju se vrstijo še druge osebe, s svojimi posegi v mlado zakonsko skupnost. Ob predstavitvi smo se smejali in razmišljali obenem. Gledališka skupina Slomškovega doma nam je z igrano Gugalnik pripravila lep večer, saj so vsi igralci odlično odigrali svoje vloge. Nastopili so: Marjana Modic (María García), Martin Sušnik (Pedro García), Erika Indihar (Zulma

Rosetti), Aleks Cestnik (Domingo Bruzzoni), Marcelo Brula (Francisco Sánchez), Pavlinka Vombergar (Silvia Antonietti), Sandi Žužek (Juan Pérez), Edi Cestnik (Director), Claudio Selan (Cobrador), Polde Malalan (Anselmo Trota), Erika Ribnikar (Estela Lozano). Režiserka Aleksandra Omahna. Sodelovali so: Gabrijela Čamernik, Matjaž Ribnikar, Dani Cestnik, Tomaž Ahlin, Štefan Godec, Sašo Kastelic, Oskar, Karel in Stanko Pregelj, Andrea Quadri Brula, Irena Žužek in Tone Rode.

OBČNI ZBOR V MENDOZI je bil v nedeljo, 3. julija. Po sv. maši so se zbrali v društvenem domu in začeli

DOMOBRAVSKA PROSLAVA V SLOMŠKOVEM DOMU. Molitve za domobranci in vse žrtve revolucije. Šolska mladina polaga svečke pred spominsko ploščo. Foto: Aleks Kastelic

ALOJZIJEVA PROSLAVA slovenskih šol se je začela s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj. Foto: Marko Vombergar

občni zbor s poročili dosedanjih odbornikov. Pri volitvah so izvolili sledeči odbor: predsednica gospa Marjana Šmon Žumer, podpredsednica gospa Ana Grintal Hirschegger, tajnik David Bajda, knjigovodkinja Darinka Žumer, blagajnik Jože Štirn, pomočnik Mariano Hirschegger, kulturni referent inž. Marko Bajuk, pomočnik Pavel Bajda. Odborniki: Jernej Bajda in Maks Ovčjak, Stane Grebenc, Miha Bajda, Janez Štirn in Jože Nemanič. Predstavnika za mladino Tomaž Bajda in Marta Grintal, za žene in matere Marta Pregelj Plath. Člani nadzornega odbora: Peter Slovša, Jože Kralj in Marko Milač. Za razsodišče Ernest Hirschegger in Luka Grintal.

DEKLIŠKI ZBOR ENCIJAN je slavil prvo leto svojega obstoja. Pred enim letom so **V MENDOZI** ustanovili dekliški zbor. Prvič so se dekleta predstavila na mladinskem dnevu lansko leto ter požele veliko navdušenja. Pridružila so se jim še druga dekleta tako, da danes zbor šteje 22 pevk. Nastopile so na božični večer ter olepšale božično

razpoloženje rojakom. Pele so tudi ob odprtju mendoškega konzulata Republike Slovenije, 18. marca 2005. Nastopile so tudi ob praznovanju šestdesetletnice zdomstva. Skupaj s folklorno skupino Los Chañares so v Slovenskem domu pripravile koncert ob prvi obletnici. Čestitamo in želimo veliko uspehov.

ALOJZIJEVA PROSLAVA. Kot vsako leto, so tudi letos slovenske šole praznovale god vzornika mladine sv. Alojzija. Otroci ter z njimi starši in učiteljstvo so se v nedeljo, 3. julija, zbrali v slovenski cerkvi Marije Pomagaj, kjer je pater dr. Alojzij Kukovica daroval sv. mašo. Prepeval je otroški pevski zbor Slomškove šole pod vodstvom Marcela Brula. Poklon pred spomenikom domobrancev je vodila Ivana Tekavec, ki je povedala nekaj misli o naših junakih. Otroci Balantičeve šole so recitali pesnitev Vladimirja Kosa »Slava vam, naši križarski vitezi – domobranci«. Skupno pa so zapeli pesem »Oče, mati.«

Vsi so se pomaknili v veliko dvorano, kjer jih je pozdravila Nevenka Jelenc Čop. Sledila je igra »Hudobni graščak«, ki so jo na

odru predstavili učenci šole Josipa Jurčiča iz Carapachaya. Hudobni graščak zelo kruto ravna s svojimi podložniki - kmeti. Hraber mladenič Pavliha jim hoče pomagati in sklene z graščakom pogodbo. Ta mu nagaja in nastavlja zapreke. Ko se graščak ujame v lastne mreže, ga Pavliha premaga in reši kmete. Otroci so odlično podali svoje vloge, pravilno izgovarjali in se zelo živeli v igro. Vsa šolska družina iz Carapachaya je sodelovala. Največ dela je imela voditeljica šole Ani Klemen, ki je igro režirala. Pomagale so ji Irena Fajdiga Mokorel in Helena Fink Žnidar (šepetalki), Ani Resnik (maskiranje). Lepo pravljичno sceno so pripravili: Franci Resnik, Frido Klemen, Jože Mokorel, Julio Vázquez, kompozicijo pesmi pa je naredil Pedro de Gyldenfeld.

V soboto, 9. julija, je bilo **SREČANJE ZSMŽ odsek PRISTAVA**. Vodila ga je predsednica Marta Križ Golob. Dr. Alenka Rajer Dolinar pa jim je podala nekaj potrebnih zdravstvenih nasvetov.

Drugi del Alojzijeve proslave - igra HUDOBNI GRAŠČAK - je pripravila Šola Josipa Jurčiča iz Carapachaya. Foto: Marko Vombergar

ZSMŽ je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 14. julija, v **SLOVENSKI HIŠI**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Predavala pa je lic. Ema Urbančič Marušič o nasvetih za telesno in duševno zdravje.

MLADINSKI DAN V SAN MARTINU je bil v nedeljo, 21. julija. Začeli so ga z igranjem odbojke. Potem so se zbrali k sv. maši, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode v kapeli Srca Jezusovega.

Mladi so sv. daritev spremljali s petjem. Sledilo je skupno kosilo, nato pa so nadaljevali s športnimi igrami.

Ob 17. uri se je začel kulturni program. Marjan Belec je pozdravil vse navzoče. Zapeli so argentinsko in slovensko himno. Pozdravil je še predsednik sanmartinske mladine Martin Jerman, predsednik doma inž. Tone Podržaj in predsednik centralnega odbora mladinskih organizacij Danijel Kocmur. Sledil je zanimiv prizor, ki si ga je zamislila Mihaela Podržaj, besedilo pa napisala Vera Podržaj. Simpatična zgodba se je dogajala v slikarski delavnici. Mojster slikar (Luka Skale) se je trudil, da bi naslikal lepo sliko. Vsi so mu pomagali, barve so plesale. Nastopili so mladi, mladenke in mladci ter otroci Rožmanove šole. Občinstvo jih je nagradilo z burnim ploskanjem. Pri

prireditvi so sodelovali še Marta in Magdalena Belec (kosilo), Regina Leber (obleke), Gabrijela Petkovšek (oblikovanje plakatov), Cintia (ples), Lučka Petkovšek in Andreja Boltežar (šolski otroci), Tonči Paulič (scena), Marjan Belec in Aleks Šuc (luči in zvok). Prireditve so zaključili s pesmijo Slovenska smo mladina.

21. julija je imela svoj **redni MESEČNI SESTANEK ZSMŽ, odsek SAN MARTIN**. Vodila ga je ga. Marjeta Smersu Boltežar. Gospa Polona Makek pa jih je popeljala »Po poteh naših mučencev«, ki jo je prehodila ob obisku v Slovenijo.

ŽIVI ROŽNI VENEC

k češčenju Najsvetejšega, ki ga je vodil lazarist g. Jože Bokalič. Nato smo molili svetli del rožnega venca. Sledila je sv. maša. Pri pridigi nas je g. Jože Bokalič, ob skrivnostih rožnega venca popeljal po slovityh Marijinih božjih poteh. Poudaril je, da je Evharistija začetek, središče in konec našega življenja. Pri geslu »Dajte jim vi jesti,« nas je

SREČANJE MOLIVK IN MOLIVCEV ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

je bilo v nedeljo, 31. julija, v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Zbrali smo se najprej

spomnil na revščino, ki jo v naši deželi trpi veliko ljudi. Ob skrivnosti Jezusovega krsta nas je popeljal na Brezje in priporočal, naj molimo za slovenski narod, ki izumira. Svatba v Kani nas je pospremila v Lurd. Čeprav je Francija vedno bolj laicistična, je Lurd središčna Marijina božja pot. Sem se zatekajo bolniki z vsega sveta. Kristus še vedno oznanja božje kraljestvo. Fatima nas kliče k spreobrnjenju. Molimo za spreobrnjenje nekdanj krščanske Evrope. V Rusiji se je spremenilo, kakor je napovedala Marija v Fatimi. Spremenjenje na gori nas spominja na Rim, ki je središče krščanstva. Papež Janez Pavel II. je s smrtjo zbral štiri milijone ljudi. Peta skrivnost nas pospremi v Čenstohovo, kamor romajo verni Poljaki. Vsak otrok, ki gre k prvemu svetemu obhajilu, roma potem na ta milostni kraj. Poljski narod črpa moč pri Čenstohovski Materi Božji.

Po obhajilu smo molili posvetilno molitev, na koncu pa molitev za beatifikacijo nadškofa Vovka. Gospa Marjetka Selan je še podala poročilo o številčnem stanju gibanja.

Po sv. maši smo se zbrali v prostoru pred dvorano na prigrižek in prijateljski pogovor. Z željo, da bi se prihodnje leto zopet srečali, smo se razšli na domove.

malo za šalo...

»Oho, soseda ima pa nova očala! Saj vam kar pristajajo, pa še skrijejo vam gube okoli oči!« je rekla soseda sosedu.

»Ja, poleg tega pa bolje vidim, koliko sivih las imate!« ji druga soseda ni ostala dolžna.

+

Med politiki.

Prvi: »Med debato sem bil malce raztresen. Kaj si povedal glede zakona o pokojninah?«

Drugi: »Nič posebnega.«

Prvi: »To vem, ampak zanima me, kako si to formuliral.«

+

»Zakaj Boga vsak dan prosimo za kruh?« je vprašal učitelj verouka.

»Zato, da imamo vsak dan svežega!« se je oglasila Milenca.

+

»Gotovo bom prišel v nebesa,« se pohvali Gregor. »Šel bom k nebeškim

vratom in jih odprl, zaprl, odprl, zaprl. Tedaj bo prišel sveti Peter in bo zavpil: 'Ven ali noter!' In jaz bom šel noter.«

+

»Očka,« vpraša sinko, »ali si mamu poznal dolgo časa, preden si se z njo poročil?«

»Ne, dragi moj,« odvrne oče, »spoznal sem jo šele dolgo časa po poroki.«

+

»Vaše srce je popolnoma zdravo in z njim boste lahko dočakali 70 let,« reče kardiolog pacientu.

»Saj toliko jih pa že imam!«

»No, kaj vam nisem rekel?«

+

»Moj mož občuduje vse na meni: frizuro, mojo obleko, moj glas, mojo postavo.«

»In kaj občuduješ ti na njem?«

»Njegov okus.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Bolj priročno je rehabilitirati rablje kot žrtve.
- Boljšega jutri nam ne bodo izbojevali včerajšnji borci.
- Bral sem njegove spomine in se čudil, česa vse se ne spomni.
- Cerkev smo ločili od države, ker hoče država imeti svoje bogove.
- Čas je sodnik, ki sodi sodnikom.
- Če bi bil Kardelj živ, ne bi bil več član partije in bi šel za slovenskega ambasadorja na Kubo.
- Če bi ljudstvo vrednotili po predstavnikih, bi lahko rekli, da ni kaj prida.
- Če bi ne bilo vojne, bi ne bilo zmagovalcev.
- Če bi revolucija res žrla svoje otroke, kot pravi pregovor o revoluciji, potem bi že zdavnaj bruhala.
- Če bi že leta 1945 upokojili tovariše z izjemnimi pokojninami, bi bili že zdavnaj v Evropi.
- Če bo šlo tako naprej, bomo šli kmalu nazaj.
- Če ima laž kratke noge, kako se ji potem posreči venomer iti v korak s časom?

Nekaj o islamu – Lojze Kukovica	225
Kristusova navzočnost – Kard.	
Christoph Schönborn	227
Za vse, ki želijo spoznati krščanstvo	228
Evharistični večeri –	
M. Elizabeta Kremžar	228
A. M. Slomšek – Močan in izzivalen čas – Marjan Turnšek	229
Marijino rojstvo, mali šmaren –	
Silvester Čuk	233
Povišanje svetega križa –	
Silvester Čuk	233
Angeli varuhi in njihovo poslanstvo	
– Silvester Čuk	234
S telesom, z dušo v Božji domovini –	
Vladimir Kos	235
Angeli in demoni – Iz knjige	
Na nebeškem pragu	236
Nameni Apostolata molitve	238
Potrpljenje – Bolezen kot izziv –	
Iz Nedelje	240
Tudi na cesti lahko molite –	
Michel Quoist-M. Mizerit	241
Vprašujete-odgovarjamo –	
Lojze Kukovica	243
Kaj misli Cerkev o presaditvi organov – Iz On živi	244
Sprava v družini – Iz Nedelje	245
Biseromašnik Andrej Pogačar	246
Leto brez sonca – Marko Kremžar ...	247
Duhovno življenje je objavilo	249
Velemestna služkinja – Pepca Furlan	249
Odprite oči! – David Doktorič	250
Križa teža – Janez Kačar	250
Kratke novice 235, 241, 242, 245	251
Iz naše kronike – Metka Mizerit	251

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$60; po pošti: \$75 - **OBMEJNE DRŽAVE:** 85 dol; brez Stezic: 60 dol - **AMERIKA:** 100 dol; brez Stezic: 65 dol - **OSTALE DRŽAVE:** 115 dol; brez Stezic: 70 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina**

IGRA GUGALNIK 2. in 9. julija v Slomškovem domu.

Izvedba Gledališke skupine Slomškov dom v režiji Aleksandre Omahna. Foto: Marko Vombergar

Praznovanje slovenskega državnega praznika v Slovenski hiši. Med drugim nastop folklorne skupine Maribor iz Carapachaya.
Foto: Merko Vombegar

Carreño
Allegriano
Snc. 7 Ebt. Av.
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 2580

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rodeo
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina